

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 57.

Vydána dne 12. srpna 1927.

Obsah: (125. a 126.) 125. Zákon o organizaci politické správy. — 126. Zákon o volbách
zemských a okresních zastupitelstev.

125.

Zákon ze dne 14. července 1927 o organizaci politické správy.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení.

(1) Pokud z tohoto zákona se jinak nepodává, nastupují tam, kde župní zákon anebo jiné zákony mluví o župě, županovi, župních úřadech, župních zastupitelstvech, župních výborech a senátech, zřízených podle župního zákona, na jejich místo země, zemský prezident, zemské úřady, zemská zastupitelstva, zemské výbory a senáty; kde se mluví o zvláštních výborech (komisích) podle § 28 župního zákona, nastupují na jejich místo zemské komise. Kde jiné zákony mluví o zemských župních svazech anebo jejich orgánech, nastupují na jejich místo země nebo příslušné zemské orgány.

(2) Čtrnáctidenní lhůty stanovené župním zákonem se mění na patnáctidenní.

HLAVA PRVÁ.

Zákon ze dne 29. února 1920, č. 126 Sb. z. a n., o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé (župní zákon) se mění a doplňuje takto:

Nadpis se nahrazuje nadpisem tohoto zákona.

ČÁST PRVÁ.

Článek 1 až 9 se zrušují a na jejich místo nastupují tato ustanovení:

Článek 1.

(1) Ministerstvo vnitra a politické úřady jemu podřízené vykonávají ve svém obvodu

v mezích platných zákonů, nařízení a předpisů vnitřní správu, pokud není nebo nebude zvláštními ustanoveními svěřena úřadům jiným.

(2) Zvláště jsou příslušny prováděti zákony, jejichž provádění podle všeobecných nebo zvláštních předpisů nenáleží jiným úřadům.

(3) Úřady politické jsou služebně podřízeny ministerstvu vnitra, jsou však povinny ve věcech, které spadají do působnosti jiných ministerstev, šetřiti i nařízení, předpisů a pokynů těchto ministerstev a je prováděti.

Článek 2.

(1) Ministerstvo vnitra a politické úřady jemu podřízené jsou povinny — pokud to není nebo nebude uloženo jiným úřadům neb orgánům — bděti nad veřejným — pořádkem, klidem, bezpečností a veřejnou mravností a odvracet v tomto směru všeliká nebezpečství i odstraňovati nastalé poruchy.

(2) Zvláštní předpisy vydané k ochraně veřejných zájmů označených v odstavci 1 zůstávají nedotčeny.

Článek 3.

(1) Za účely uvedenými v článku 2 mohou politické úřady ve svých úředních obvodech vydávati — vyjma případy nutné a neodkladné se schválením zemského úřadu — příkazy a zákazy v zájmu veřejném nutné — jak ve způsobu všeobecných nařízení, tak i pro jednotlivé případy — a mohou na nedbání takových příkazů a zákazů stanoviti tresty na penězích od 10 Kč do 5000 Kč nebo na svobodě od dvanácti hodin do čtrnácti dnů.

(2) Tresty uvedené v odstavci 1 mohou politické úřady ukládati — bez újmy soudního stíhání — též na všeliké nepřístojné jednání nebo chování na místech veřejných nebo veřejně přístupných, kterým se ruší neb ohro-

žuje veřejný — pořádek, klid, bezpečnost, dobrý mrav nebo slušnost nebo se vzbuzuje veřejné pohoršení.

Článek 4.

(1) Orgánové veřejné správy, státní i samosprávní, volení i jmenovaní jsou v úředním styku povinni zachovávat vážnost odpovídající jejich veřejnému postavení, chovati se vůči každému slušně a vycházeti v oboru své působnosti stranám podle možnosti vstřícně. Navzájem je každý povinen v úředním styku s těmito orgány zachovávat vůči nim slušnost a úctu odpovídající jejich veřejnému postavení.

(2) Okresní úřady jsou povinny chránit vážnost orgánů zmíněných v odstavci 1 a mohou za tím účelem, nejde-li o trestní čin stíhaný soudy, potrestati trestem na penězích od 10 Kč do 2000 Kč nebo na svobodě od dvanácti hodin do pěti dnů každého, kdo užívá v písemných podáních k těmto orgánům způsobu psaní je urážejícího nebo kdo přes předcházející napomenutí se chová vědomě hrubě k veřejnému orgánu při výkonu jeho úřední činnosti nebo se vzpírá ho poslechnouti.

Článek 5.

(1) Politické úřady mohou vydávat v mezích svého úředního obvodu nařízení též v oboru místní policie svěřené podle zákona obcím, jde-li o nařízení vztahující se na území více obcí nebo nevydává-li obec, již se týče, sama včas nutného nařízení.

(2) Jde-li o území přesahující úřední obvod okresního úřadu, přísluší právo uvedené v předchozím odstavci zemskému úřadu.

(3) Není-li nebezpečí v prodlení, budiž zúčastněným obcím poskytnuta možnost, aby se v přiměřené lhůtě nejméně patnáctidenní vyslovily o chystaném nařízení nebo potřebné nařízení samy vydaly.

Článek 6.

(1) Politické úřady jsou příslušny vykonávat trestní pravomoc, pokud nenáleží soudům nebo jiným úřadům.

(2) Trestní pravomoc, kterou dosud vykonávaly školní úřady, přechází na politické úřady.

(3) Nedotčeny zůstávají předpisy, podle kterých politické úřady rozhodují ve věcech trestní pravomocí obecní.

Článek 7.

(1) Politickým úřadům přísluší nalézáti právo v oboru práva veřejného, pokud to není nebo nebude vzneseno na jiné úřady nebo soudy.

(2) Nedotčena zůstávají zákonná ustanovení, podle kterých politické úřady rozhodují o nárocích soukromoprávních.

Článek 8.

(1) Pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se odvolati z rozhodnutí (opatření a nálezů) okresního úřadu k zemskému úřadu a, rozhoduje-li tento úřad sám v prvé stolici, lze se odvolati z jeho rozhodnutí (opatření) k příslušnému ministerstvu.

(2) Z rozhodnutí zemského úřadu jako odvolacího není další odvolání přípustno; totéž platí o rozhodnutí okresního úřadu jako odvolacího ve věcech trestní pravomoci obecní.

(3) Při sporech, jejichž předmětem jest pouze peněžité plnění nepřesahující částky 200 Kč, jest odvolání nepřípustno.

(4) O opravných prostředcích proti rozhodnutím (opatřením, nálezům) vydaným před dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti, pokud jsou přípustny podle předpisů dosud platných, budiž rozhodnuto i tehdy, když by podle tohoto zákona opravný prostředek již přípustný nebyl.

Článek 9.

Pokud není jinak stanoveno, provádí úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho okresního úřadu, příslušný zemský úřad, a úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho zemského úřadu, příslušné ministerstvo; zemský úřad a ministerstvo mohou však pověřiti jeho provedením některý ze zúčastněných podřízených úřadů.

Článek 10.

(1) Vládním nařízením budou sjednoceny a upraveny předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů — čítajíc v to exekuční řízení — se zřetelem k účelnému zjednodušení a urychlení řízení; při tom může býti stanovena povinnost stran a jiných osob, jakož i obcí a jiných veřejných korporací spolupůsobiti při řízení, pokud jeho účel toho vyžaduje.

(2) K zajištění účelu nebo podmínek řízení a jeho nákladů, může úřad stranám uložit, aby složily jistotu v hotových penězích,

nebo může naříditi přiměřené zajištění jiného způsobu.

(3) Rovněž může úřad, pokud již platné předpisy zvláště tak neustanovují, k zabezpečení účelu řízení naříditi zabavení nebo jiné zajištění věcí, které podle platných předpisů mají býti prohlášeny za propadlé, mají se zničit nebo učiniti nepotřebnými, dále předmětů, jichž je potřeba k vedení důkazů.

(4) K zajištění nerušeného chodu řízení může úřad těm, kdo řízení ruší, po bezvýsledném napomenutí uložit pořádkové pokuty do 2000 Kč, v případě nedobytnosti vězení do pěti dnů a po případě naříditi, aby se vzdálili. Stejně může zakročit proti tomu, kdo svévolně zavdává příčinu k řízení nebo je protahuje nebo bez dostatečného důvodu nevyhoví příkazům v řízení vydaným.

(5) Křivou výpověď svědeckou nebo znaleckou nebo porušení povinné mlčenlivosti v řízení správním, nejde-li o trestní čin stíhaný soudně, může úřad trestati na penězích do 10.000 Kč nebo na svobodě do jednoho měsíce.

(6) Vláda je povinna nařízení vydaná podle odstavce 1 předložit oběma sněmovnám Národního shromáždění do čtyř neděl po nejbližší jejich schůzi ke schválení. Odepře-li jedna sněmovna Národního shromáždění schválení, pozbývá nařízení platnosti dnem odepření.

(7) Trestní řízení správní se upraví zákonem.

Č l á n e k 11.

Tresty na penězích uložené politickými úřady, propadlé jistoty a jiné záruky i výtežky za věci prohlášené za propadlé v řízení před těmito úřady připadají státu.

Č l á n e k 12.

(1) Vykonatelná rozhodnutí, opatření a nálezy politických úřadů se provádějí politickou nebo soudní exekucí. Výkon politické exekuce přísluší okresním úřadům.

(2) Okresní úřady jsou povolány přispívat soudům i jiným úřadům a veřejným orgánům k jejich žádosti při nuceném výkonu jejich vykonatelných rozhodnutí, opatření, nálezů a usnesení.

Č l á n e k 13.

Předchozí ustanovení o politických úřadech platí též pro státní úřady policejní v mezích jejich působnosti.

ČÁST DRUHÁ.

I. Úřady zemské a okresní.

§ 1 se mění a bude zníti:

(1) Zemské správní obvody jsou: země Česká (Čechy), Moravskoslezská (Morava a Slezsko), Slovenská (Slovensko) a Podkarpatoruská (samosprávné území Podkarpatské Rusi).

(2) Pro každou zemi se zřídí zemský úřad, a to:

pro zemi Českou se sídlem v Praze,
pro zemi Moravskoslezskou se sídlem v Brně,

pro zemi Slovenskou se sídlem v Bratislavě a

pro zemi Podkarpatoruskou se sídlem v Užhorodu.

(3) Obvody a sídla okresních úřadů budou určena nařízením vlády.

(4) Obec, která bude určena sídlem okresního úřadu, jest povinna opatřiti vhodné místnosti pro tento úřad a nésti náklad s jeho umístěním spojený. K úhradě tohoto nákladu mohou přispěti stát aneb okres částkou nepřesahující jeho dvě třetiny.

§ 2 se mění a bude zníti:

(1) Obvody a sídla zemských úřadů mohou býti měněna jen zákonem.

(2) Slučovati a rozlučovati okresní úřady, měniti jejich obvody a sídla přísluší vládě nařízením; vláda jest povinna poskytnouti zúčastněným zemským a okresním zastupitelstvům možnost, aby se o změnách těch vyjádřila. Při tom buď šetřeno zásady, že každá obec může náležeti vždy jen do obvodu jednoho okresního úřadu a že hranice okresních úřadů nesmějí býti obvodem zemského úřadu přerušeny.

(3) Při změně obvodů okresních úřadů buď hleděno k tomu, aby mezi zúčastněnými okresními zastupitelstvy došlo dohodou k majetkovému vypořádání. Dohodu tu schvaluje a, nedojde-li k ní, stanoví majetkové vypořádání ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí po slyšení zemského výboru.

(4) Soukromoprávní nároky třetích osob nejsou vypořádáním tím dotčeny.

§ 3 se mění a bude zníti:

(1) Města se zvláštním statutem a se zřízeným magistrátem vykonávají ve svém obvodu podle svých zřízení též působnost okresního úřadu.

(2) Vláda může nařízením města se zvláštním statutem podrobiti všeobecně platným obecním zřízením a města se zřízeným magistrátem prohlásiti za velké obce.

§ 4 se mění a bude zníti:

(1) Okresní úřady vykonávají ve svém obvodu vnitřní správu (čl. 1) a práva, jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách okresním správním politickým, jejich přednostům, zastupitelským okresům, na Moravě a ve Slezsku okresním správním politickým, jejich přednostům, silničním okresům, na Slovensku okresním úřadům, okresním náčelníkům a okresním výborům, na Podkarpatské Rusi služnovským úřadům a jejich přednostům, jakož i působnost, která byla zvláštními předpisy přikázána okresním úřadům.

(2) Vláda může nařízením některé záležitosti, jež dosud příslušely služnovským úřadům na Podkarpatské Rusi, svěřiti úřadům jiným anebo některé záležitosti, jež příslušely dosud na Podkarpatské Rusi úřadům jiným, svěřiti úřadům okresním.

§ 5 se mění a bude zníti:

(1) Zemské úřady vykonávají ve svém obvodu vnitřní správu (čl. 1) a práva, jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zemským správním politickým, jejich presidentům, zemským (správním) výborům (komisi) — pokud nejde o práva v odstavci 2 uvedená — na Slovensku župním úřadům, županům, župním zastupitelstvům a výborům, na Podkarpatské Rusi civilní správě, župnímu úřadu a jejich přednostům, jakož i působnost, která byla zvláštními předpisy přikázána župním úřadům nebo županům.

(2) Práva, jež podle platných předpisů příslušela v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zemskému sněmu oproti veřejnoprávním zájmovým korporacím a komisím, v nichž země měla zastoupení, a oproti ústavům a podnikům, jež nenáleží k ústavům nebo podnikům zemským nebo země spravovaným, vykonává příslušné zemské zastupitelstvo a obdobná práva, jež příslušela zemskému (správnímu) výboru (komisi), zemský výbor.

(3) V případech, ve kterých podle dosud platných předpisů rozhodoval na Slovensku před 1. lednem 1923 místožupan v první stolici a správní výbor župy v druhé stolici s konečnou platností, bude rozhodovati v druhé stolici příslušné ministerstvo. Působnost, která v těchto případech podle vládního nařízení

ze dne 7. června 1923, č. 113 Sb. z. a n., příslušela dosud civilní správě Podkarpatské Rusi, přechází na příslušné ministerstvo.

(4) Vláda může nařízením některé záležitosti, jež dosud příslušely civilní správě, župnímu úřadu nebo županovi na Podkarpatské Rusi, svěřiti úřadům jiným anebo některé záležitosti, které příslušely dosud na Podkarpatské Rusi jiným úřadům, svěřiti úřadu zemskému.

§ 6 se mění a bude zníti:

(1) Ve správě okresní (§ 4) účastní se občanstvo okresními, ve správě zemské (§ 5) zemskými zastupitelstvy, výbory a senáty.

(2) Správní senáty budou zavedeny zvláštním zákonem.

(3) Vláda může po slyšení zemského zastupitelstva nařízením zřizovati a organisovati na Slovensku a v Podkarpatské Rusi obdobné poradní sbory, jaké jsou v ostatním území státním.

§ 7 se mění a bude zníti:

(1) Přednostou zemského úřadu jest zemský president, přednostou okresního úřadu okresní hejtman (náčelník). Oba jsou úředníci státní. Služebně podřízen je zemský president ministru vnitra, okresní hejtman (náčelník) zemskému presidentu a ministru vnitra. Zemského presidenta jmenuje president republiky. Pověřiti úředníka vedením okresního úřadu a dočasným vedením zemského úřadu přísluší ministru vnitra. Vedlejší služební příjmy (služební byt, paušál a pod.) přednostů zemských a okresních úřadů upraví se zvláštními předpisy.

(2) Zemskému presidentu přísluší propůjčovati služební místa u okresních a zemských úřadů, jichž propůjčení není vyhrazeno vládě nebo presidentu republiky, a ustanovovati čekatele. Toto právo zahrnuje také právo ku přeložení na jiné úřední (služební) působišťe nebo do výslužby.

(3) Zemskému a okresnímu úřadu se přidělí potřebný počet konceptních, odborných, účetních, kancelářských i jiných zaměstnanců. Odborní a účetní zaměstnanci mohou býti přiděleni pro obvod několika okresních úřadů určitému okresnímu úřadu. Tento obvod určí příslušný ministr v dohodě s ministrem vnitra.

(4) Přednostové úřadů jsou za řádnou správu svých úřadů a ústavů jim podřízených odpovědní, a to, pokud vláda nevydá nařízením jednací řád pro zemské a okresní úřady,

podle jednacího řádu pro župní a okresní úřady, obsaženého ve vládním nařízení ze dne 21. září 1922, č. 290 Sb. z. a n., se změnami plynoucími z tohoto zákona.

(5) Nařízením stanoví vláda také bližší předpisy o výkonu poukazovacího práva, o úpravě účetní a pokladniční služby.

§ 8 se mění a bude zníti:

(1) K zjednodušení a sjednocení správy může vláda do osmi let od účinnosti tohoto zákona nařízením přenést některé záležitosti, jež spadají do působnosti:

1. okresních úřadů na úřady zemské nebo naopak,

2. okresních zastupitelstev nebo výborů na zemská zastupitelstva nebo výbory nebo naopak,

3. zemských úřadů na ministerstva nebo naopak.

(2) Nařízením přeneše vláda působnost ministra s plnou mocí pro správu Slovenska nebo jeho úřadu na zemský úřad v Bratislavě, pokud není zvláštním zákonem vyhrazena některému resortnímu ministerstvu.

(3) Jde-li o přesun působnosti podle odst. 1, č. 2, poskytne se před vydáním nařízení příslušnému zemskému zastupitelstvu možnost, aby se o věci vyjádřilo.

(4) Vláda jest povinna nařízení vydaná podle odst. 1, č. 3 předložit oběma sněmovnám Národního shromáždění do čtyř neděl po nejbližší jejich schůzi ke schválení. Odepře-li jedna sněmovna Národního shromáždění schválení, pozbývá nařízení platnosti dnem odepření.

(5) K zjednodušení správy může příslušný ministr také některou záležitost spadající do obvodu některého okresního nebo zemského úřadu výjimečně svěřiti stejnorodému úřadu jinému.

§ 9, odst. 1, 2 a 3 se mění a bude zníti:

(1) Dosavadní zastupitelské okresy v Čechách, silniční okresy na Moravě a ve Slezsku, župy na Slovensku a v Podkarpatské Rusi a okresy na Slovensku se zrušují. Morava a Slezsko se slučují v zem Moravskoslezskou; tato přejímá veškeré jmění, fondy, majetková práva i závazky obou zemí. Jmění, fondy, majetková práva a závazky žup na Slovensku přecházejí na zemi Slovenskou a v Podkarpatské Rusi na zemi Podkarpatorskou. Jmění, fondy, majetková práva a závazky dosavad-

ních okresů vpředu uvedených přecházejí na okresy podle tohoto zákona zřízené. Práva třetích osob ke jmění a fondům zrušených korporací, jakož i zvláštní účely těchto fondů a jmění zůstávají nedotčeny.

(2) O majetkovém vypořádání podle předchozího odstavce platí obdobně ustanovení § 2, odst. 3.

(3) Rovněž se zrušují všechny úřady a orgány, jichž působnost přechází na úřady podle tohoto zákona zřízené (§§ 4 a 5).

(4) Které jiné úřady a orgány správy vnitřní a školské zřízené pro Slezsko budou zrušeny a na které úřady neb orgány jejich působnost bude přenesena, určí vláda nařízením.

§ 10 se mění a bude zníti:

(1) Zaměstnanci zemí a zrušených korporací, kteří byli dne 1. července 1927 zaměstnání ve správě (provozu) zvláštních zařízení (ústavů, podniků, silnic a pod.), zůstávají nebo se stávají zaměstnanci té korporace, v jejímž vlastnictví nebo správě jest dotčené zařízení. Ostatní zaměstnanci zemí a zrušených korporací přecházejí do státní služby se všemi platovými a služebními právy a nároky, pokud tato práva a nároky nepřesahují míru stanovenou v § 212, odst. 1 až 3, platového zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n.

(2) Odpočivné a zaopatřovací platy zaměstnanců zemí, kteří předě dnem 1. července 1927 vstoupili do výslužby nebo zemřeli, a pozůstalých po těchto zaměstnancích hradí země. Odpočivné a zaopatřovací platy zaměstnanců zrušených korporací a pozůstalých po těchto zaměstnancích hradí korporace, na které přejde jmění, majetková práva a závazky zrušených korporací (§ 9).

(3) Podrobnější předpisy o převzetí a zařazení budou vydány vládním nařízením.

(4) Zaměstnanci, kteří přecházejí podle předchozích ustanovení do státní služby, jsou podrobeni všem předpisům pro státní zaměstnance platným. Sprošťují se však povinnosti skládati zkoušku předepsanou k nabytí místa toho druhu ve službě státní, jestliže vstoupili do služeb zemí nebo zrušených korporací do 29. února 1920 a mají dobrou kvalifikaci.

§ 11, nadpis i znění se mění a budou zníti:

III. Zemské zastupitelstvo.

V každém správním obvodu (§ 1) se zřizuje v sídle zemského úřadu zemské zastupitelstvo.

§ 12 se mění a bude zníti:

(1) Zemské zastupitelstvo čítá v zemi: České 120, Moravskoslezské 60, Slovenské 54, Podkarpatoruské 18 členů.

(2) Dvě třetiny členů jsou voleny podle § 13; ostatní členy jmenuje vláda z odborníků přihlížejíc k poměrům hospodářským, kulturním, národnostním a sociálním.

V § 13 se vkládají za slovo „volen“ slova: „nebo jmenován“.

V § 14 se vkládají za slovo: „volení“ slova: „případně jmenování“ a připojuje věta: „Členství jmenovaných členů končí uplynutím volebního období nebo rozpuštěním zemského zastupitelstva.“

§ 15 se mění a bude zníti:

(1) Členství v zemském zastupitelstvu, výboru i komisích zaniká:

a) vzdáním,

b) vyloučením podle § 100,

c) rozpuštěním zemského zastupitelstva,

d) tím, že vzejde nebo dodatečně na jevo vyjde nějaká okolnost, pro kterou by člen ani původně nebyl mohl býti volen anebo jmenován,

e) přestal-li volený člen býti příslušníkem strany, z jejíž kandidátní listiny byl zvolen.

(2) O ztrátě členství v případech uvedených v písm. d) rozhoduje volební soud, jde-li o členy volené, vláda, jde-li o jmenované.

V § 16 se nahrazuje slovo „pětina“ slovem „čtvrtina“.

§ 17 se mění a bude zníti:

Předsedou zemského zastupitelstva je zemský prezident; jest však oprávněn předsednictví ve schůzích zemského zastupitelstva svěřiti vicepresidentu zemského úřadu nebo některému členu zemského zastupitelstva.

V § 19, odst. 1 a 2 se nahrazují slova „každého počtu“ slovy: „přítomnosti alespoň jedné třetiny“.

Odstavec 3 se vypouští.

V § 20 se připojuje k odst. 1 věta: „Zemský prezident určí, který ze zpravodajů zemského zastupitelstva, není-li jeho členem, má právo hlasovací.“ V odst. 2 se vypouští druhá věta.

§ 21 se mění a bude zníti:

(1) Předseda zemského zastupitelstva (§ 17) zahajuje schůzi zemského zastupitelstva,

stanoví pořad jednání, řídí je a ukončuje. Věci, jež nenáleží do působnosti zemského zastupitelstva, má z jednání vyloučiti, proti čemuž může jedna desetina všech členů zemského zastupitelstva do patnácti dnů podati u předsedy odpor k ministerstvu vnitra.

(2) Předseda pečuje o zachování klidu a pořádku při jednání a o jeho nerušený průběh. Ruší-li schůzi posluchači, ačkoli byli napomenuti, dá je ze zasedací síně odstraniti, po případě vůbec místo pro posluchače určené vykliditi. Ruší-li schůzi členové zemského zastupitelstva, buďte předsedou voláni k pořádku; stalo-li se tak dvakrát bez výsledku, může předseda vyloučiti je ze schůze, případně je dáti odstraniti a, pokládá-li to za nutné, přerušiti nebo ukončiti schůzi. Tím není vyloučeno další stíhání osob pořádek nebo klid porušivších podle trestního zákona nebo zákonů jiných.

V § 23, odst. 1 se nahrazuje slovo „výbor“ slovem „zastupitelstva“ a vypouští věta: „Úředníci, kteří mají právo hlasovati (§ 20), při volbách nehlasují.“

§ 24 se mění a bude zníti:

Jednání zemských zastupitelstev se řídí jednacím řádem, který vydá vláda nařízením, jež se vyhlásí současně s účinností tohoto zákona. Změny jednacího řádu mohou býti usneseny zemským zastupitelstvem se schválením vlády.

V § 25 ve větě 2 se nahrazují slova: „k tomu konci župní zastupitelstvo na počátku schůze zvolí“ slovy: „na počátku schůze určí předseda“ a vypouští odstavec druhý.

§ 26 se mění a bude zníti:

(1) Zemské zastupitelstvo volí ze sebe na volební období zemský výbor, a to v zemi České, Moravskoslezské a Slovenské po 12 členech a 12 náhradnících, v zemi Podkarpatoruské o 6 členech a 6 náhradnících.

(2) Volby buďtež provedeny způsobem, jež stanoví zákon v § 13 zmíněný, a to v prvé schůzi nově zvoleného zemského zastupitelstva.

(3) Zemský prezident určí, zda a kteří úředníci zemského úřadu se mají účastniti jednání zemského výboru, případně který, je-li zpravodajem tohoto výboru, má právo hlasovací.

V § 27 se mění odstavec 1 a bude zníti:

(1) Zemskému výboru předsedá zemský prezident, jest však oprávněn předsednictví svěřiti vicepresidentu zemského úřadu.

V témž paragrafu v odstavci 2 počíná věta druhá: „Žádají-li o to písemně aspoň čtyři členové.“ a v odstavci 4 se mění citace: „§§ 21, 23 a 24.“

V § 28 se vkládá jako druhá věta:

„Taková komise se zřídí pro ústavy a podniky, které byly v den, kdy tento zákon nabyl účinnosti, ve vlastnictví nebo správě země Slezské.“

V § 29, odst. 3, se nahrazuje zkratka: „pod.“ slovem: „podobných“ a připojuje věta: „Při dodávkách a pracích, které byly vypsaný veřejnou soutěží, nejsou členové zemského zastupitelstva vyloučeni z účastí.“

V odst. 4 se nahrazuje slovo „zásad“ slovem: „ustanovení“.

§ 30 se mění a bude zníti:

(1) Zemské zastupitelstvo jest povoláno pečovati o správní a hospodářské záležitosti země a jejího obyvatelstva.

(2) Zejména je zemské zastupitelstvo povoláno pečovati o humanitní, zdravotní, sociální, hospodářské, dopravní a kulturní zájmy země a jejího obyvatelstva, pokud jde o úkoly, které svým významem přesahují rozsah a potřeby jednotlivých obcí a okresů, dotýkají se zájmů větší části země a nemají důležitosti celostátní. K tomu konci může se zemské zastupitelstvo usnášeti zejména na tom, aby byly zřízeny nebo podporovány ústavy, podniky nebo zařízení, jež jsou způsobilé, aby podporovaly tělesné i mravní blaho a vzdělání obyvatelstva, zlepšovaly dopravní, bytové, zdravotní a sociální poměry v zemi nebo sloužily kulturním nebo hospodářským potřebám obyvatelstva země. Při politických rozhovorech podávati návrhy o věcech politických a usnášeti se o nich je nepřipustno.

§ 31 se mění a bude zníti:

V oboru působnosti v § 30 stanovené může zemské zastupitelstvo podávati i z vlastního uznání úřadům a zákonodárným sborům návrhy a podněty a na zemského presidenta vznášeti v mezích jednacího řádu dotazy a stížnosti. Dotazy a stížnosti ve věcech správních, i když nepodléhají zemskému presidentu, náležejí však do oboru působnosti v § 30 stanovené, jest vznášeti na něho samého.

§ 32, odst. 1, se mění a bude zníti:

(1) K úhradě nákladů do působnosti zemského zastupitelstva náležejících může se zemské zastupitelstvo usnésti na vybírání poplat-

ků, příspěvků, dávek a naturálních plnění v zemi. Pokud přísluší zemím podíl na státních daních, stanoví zvláštní zákony.

V § 34 se nahrazují slova: „župního zastupitelstva“ slovy: „v majetku nebo správě zemské.“

V § 36, odst. 1, se vkládá před slovo: „vlastních“ slovo: „obcích“. Dále se vypouští 3. odstavec.

V § 38, odst. 3 se mění trestní sazby výměrou od 10 Kč do 5.000 Kč a vězení od dvacíti hodin do čtrnácti dnů.

§ 39 se mění a bude zníti:

Přirážky zemské k přímým daním přes padesát procent, dále poplatky, příspěvky, samostatné dávky a naturální plnění lze ukládati podle ustanovení odstavce 1 a 3 §u 3 zákona ze dne 15. června 1927, č. 77 Sb. z. a n., o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy jen s povolením vlády. Prováděcí předpisy (řád § 38) vyžadují k své platnosti schválení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem financí, případně s jiným příslušným ministerstvem. Ukládání zemských přirážek, poplatků, příspěvků, samostatných dávek a naturálních plnění vyžaduje mimo to vyhlášení v Zemském věstníku.

V § 40, odst. 1, vsunuje se mezi slova: „nebo dávek“ slovo: „samostatné“ a za odstavec 1 se připojuje nový odstavec tohoto znění:

(2) Jinak platí ustanovení odstavce 3 a 4 §u 5 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

Dřívější odstavce 2 a 3 se vypouštějí.

V § 41 se nahrazuje citace §§ 31 až 39 citací §§ 30 až 39.

V § 42 se vypouštějí slova: „za dozoru županova“ a „v obvodu župního úřadu zřízených“.

§ 43, odst. 2 se mění a bude zníti:

(2) Usnesení tato vyžadují k své platnosti schválení ministerstva vnitra.

K témuž paragrafu se připojuje nový odstavec:

(3) Jde-li o zcizení zemské nemovitosti, jejíž hodnota převyšuje 500.000 Kč, vyžaduje příslušné usnesení zemského zastupitelstva k své platnosti schválení vlády.

§ 45 se mění a bude zníti:

(1) Zemský výbor sestaví o všech příjmech a vydáních do působnosti zemského zastu-

pitelstva náležejících na každý správní rok rozpočet a předloží jej zemskému zastupitelstvu k usnesení, a to aspoň dva měsíce před novým správním rokem. Správní rok se shoduje se správním rokem státním. Rozpočet podléhá schválení vlády.

(2) Má-li býti vybírána zemská přírážka vyžadující povolení vlády (§ 39), zkoumá vláda schvalující rozpočet, zda tento vyhovuje všem ustanovením zákonným, jmenovitě i, jsou-li v něm zařazena veškerá plnění zemí po zákonu příslušející nebo platy peněžní zakládající se na právním titulu, dále zkoumá jednotlivé položky rozpočtu také po stránce účelnosti a po případě vrátí rozpočet zemskému zastupitelstvu, aby ve lhůtě k tomu stanovené provedlo v potřebě a úhradě vládou zamýšlené změny co do zařazení nebo co do výše.

V § 46, odst. 2, se vypouštějí slova: „župním zastupitelstvem schválený“ a škrtnutý odstavec 3.

V § 47, věty 2 a 3 se nahrazují tímto zněním:

Účty ty buďtež podobně projednány jako rozpočet.

§ 48 se mění a bude zníti:

Ustanovení §§ 43, 45 až 47 vztahují se i na fondy, ústavy a podniky v majetku nebo správě zemské.

§ 49 se vypouští.

Z § 50, jenž se označí jako § 49, se vypouštějí slova: „a spolupůsobí při provádění jeho usnesení a ve správě župního majetku“.

§ 51, odst. 1, tvoří § 50 a bude zníti:

Zemský výbor provádí zemské hospodářství řídě se přesně rozpočtem.

§ 51 se doplňuje vsunutím nového odstavce jako odstavce 1 a to v tomto znění:

(1) Ukáže-li se, že částka pro jistý účel rozpočtem povolená nedostačuje a nemůže-li takové vydání býti odloženo, může býti nedostávající se potřeba uhrazena z úspor částek povolených rozpočtem pro jiné účely, dále-li k tomu souhlas zemský prezident.

V odst. 2 se vypouštějí jednak slova: „v rozpočtu neuhrazená“, jednak slova: „a do lhůty župním výbohem ustanovené i finanční komise (§ 49, odst. 2)“.

V odst. 4 se vypouštějí slova: „spolu se právou finanční komise (§ 49, odst. 2)“.

V § 52, odst. 2 se mění druhá věta takto: „Při tom úředník jinak k hlasování oprávněný (§ 20) nehlasuje.“

V § 53, odst. 1, se v 1. větě nahrazuje citace § 31 citací § 30 a slova „úředníky nebo zřízenec“ slovem „zaměstnanec“ a věta 2 se mění a bude zníti:

Služební a platové poměry těchto zaměstnanců upravuje zemské zastupitelstvo. Služební a platová práva z této úpravy vyplývající nesmějí přesahovati míry jednotlivých druhů služebních a platových práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních, jakož i rodinných poměrů. Služebně jsou tito zaměstnanci podřízeni zemskému prezidentu.

Odstavec 2 téhož paragrafu se mění a bude zníti:

(2) Usnesení podle odstavce 1 vyžadují ke své platnosti schválení vlády.

Odstavec 3 se mění a bude zníti:

(3) Ustanoviti zaměstnance a propůjčiti mu systemisované služební místo přísluší zemskému výboru se schválením zemského presidenta.

Týž paragraf se doplňuje novým odstavcem:

(4) Žádají-li toho však důležité zájmy veřejné, je příslušný ministr v dohodě s ministrem vnitra oprávněn svěřiti zcela nebo z části obstarávání odborné správy zařízení, podniků nebo silnic zemí po slyšení zemského zastupitelstva orgánům státní správy.

V § 54 se vkládají v první větě za slovo „podpisuje“ slova: „spolu s příslušným členem zemského výboru, pokud jde o vyřízení věci spadajících do působnosti zemského zastupitelstva“. V druhé větě se nahrazuje slovo „úřadu“ slovem „zastupitelstva“ a v poslední větě se mění citace a bude zníti: „§ 43, odst. 1, č. 2 a 3.“

V § 55 se nahrazují slova „županovi, aby učinil“ slovy: „vládě, aby učinila“ a vypouštějí se věty 2., 3. a 4.

K témuž paragrafu se připojuje nový odstavec v tomto znění:

(2) Jestliže zemské zastupitelstvo ve lhůtě mu stanovené neprovedlo v rozpočtu změn zamýšlených vládou (§ 45, odst. 2) nebo nebyly-li důvody, ze kterých tak neučinilo, vládou uznány, provede vláda změny ty při schválení rozpočtu a povolení přírážky.

V § 60, odst. 1, se vypouštějí slova: „pokud jejich usnesení má podle § 24 platnost usnesení župního zastupitelstva“. V odstavci 2 se vkládají za slovo „usnesení“ slova: „ve lhůtě nejvýše šesti měsíců ode dne jeho uveřejnění“.

§ 61, odst. 1, se mění a bude zníti:

(1) Vláda může zemské zastupitelstvo rozpustiti. Ministerstvo vnitra je povinno vypsati nové volby nejdéle do dvou měsíců.

§ 62 v 1. větě se nahrazuje slovo „pobytu“ slovem „bydliště“.

§ 63 nadpis a znění se mění a budou zníti:

V. Okresní zastupitelstvo.

Mimo města se zvláštním statutem a se zřízeným magistrátem jest pro obvod každého okresního úřadu v jeho sídle zřízeno okresní zastupitelstvo.

§ 64 se mění, bude míti nadpis: „1. Okresní zastupitelstvo“ a bude zníti:

(1) Okresní zastupitelstvo má:

v okresech do	40.000 obyvatel	18 členů,
„ „	70.000 „	24 „
„ „	100.000 „	30 „
„ přes	100.000 „	36 „

(2) Dvě třetiny členů jsou voleny podle § 65, ostatní členy jmenuje ministr vnitra z odborníků, přihlížející k poměrům hospodářským, kulturním, národnostním a sociálním.

V § 65, který se shoduje s dosavadním §em 70, se vkládají za slova: „volen“ slova: „nebo jmenován“ a nahrazuje slovo: „výboru“ slovem: „zastupitelstva“.

K témuž paragrafu se připojuje nový odstavec v tomto znění:

(2) Členové okresního zastupitelstva jsou voleni případně jmenováni na šest roků. Členství jmenovaných členů končí uplynutím volebního období nebo rozpuštěním okresního zastupitelstva.

§ 66 se shoduje s dosavadním §em 71, nahrazuje se však slovo: „výboru“ slovem „zastupitelstvu“; věta 2 bude zníti: „O ztrátě členství v případech § 15, písm. d) rozhoduje ministr vnitra“.

§ 67 se mění a bude zníti:

Předsedou okresního zastupitelstva jest okresní hejtman (náčelník), jest však oprávněn

předsednictví ve schůzích okresního zastupitelstva svěřiti svému zástupci v úřadu nebo některému členu okresního zastupitelstva. Okresní hejtman (náčelník) svolává okresní zastupitelstvo aspoň čtyřikrát do roka; jest však oprávněn svolati je, kdykoli jindy je toho potřeba, a je povinen je svolati do osmi dnů, žádá-li o to aspoň jedna třetina členů okresního zastupitelstva udávající zároveň předmět jednání.

V § 68, který se shoduje s dosavadním §em 73, nahrazuje se slovo: „výboru“ slovem „zastupitelstva“ a slovo „náčelník“ slovem: „hejtman (náčelník)“.

§ 69 se mění a bude zníti:

Schůze okresního zastupitelstva zahajuje, řídí, ukončuje a stanoví pořad jednání okresní hejtman (náčelník). Věci, jež nenáleží do působnosti okresního zastupitelstva, má předseda z jednání vyloučiti, proti čemuž může jedna šestina všech členů okresního zastupitelstva podati do patnácti dnů u předsedy odpor k zemskému úřadu. Ustanovení § 21, odst. 2, platí obdobně.

V § 70, který se shoduje s dosavadním §em 75, nahrazují se slova: „výboru“ slovy „zastupitelstva“ a slovo „náčelníkem“ slovem „hejtmanem (náčelníkem)“. Věta druhá se mění a bude zníti: „Okresní hejtman (náčelník) určí, který ze zpravodajů okresního zastupitelstva, není-li jeho členem, má právo hlasovací.“

§ 71 bude zníti:

(1) Ustanovení §§ 19, 22, 23, 25, 28, 29 a 62 platí obdobně i pro okresní zastupitelstva. Povolení podle § 29, odst. 4, uděluje zemský prezident k návrhu okresního výboru. Výlohy podle §u 62 jdou na účet okresu. Zápis o každé schůzi buď oznámen zemskému úřadu.

(2) Pro obvod bývalého zastupitelského okresu, v němž není sídlo okresního úřadu, může býti na dobu potřeby zřízena zemským úřadem okresní komise ke správě a dozoru nad okresními a okresem spravovanými ústavy, podniky a silnicemi, zřízenými v tomto obvodu do dne platnosti zákona. Okresní komise obstarává své práce pod dozorem okresního hejtmána (náčelníka) a okresního výboru; konceptní a kancelářské práce vykonávají zaměstnanci okresního úřadu, případně zaměstnanci ustanovení podle §u 91. Blížší vymezení práv a povinností komise ustanoví řády vydané zemským zastupitelstvem podle § 28 se schválením ministerstva vnitra.

(3) Členy komise zvolí okresní zastupitelstvo ze členů majících trvalé bydliště v některé obci dotčeného obvodu. Předsedu jmenuje okresní hejtman (náčelník) ze členů komise na funkční období okresního zastupitelstva.

(4) Obvody a sídla okresních hospodářských záložen v Čechách nejsou tímto zákonem dotčeny. Právní poměry těchto záložen k okresům (§ 1, odst. 3) budou upraveny vládním nařízením.

§ 72 bude zníti:

Jednání okresních zastupitelstev se řídí jednacím řádem, který vydá vláda nařízením, jež se vyhlásí současně s účinností tohoto zákona. Změny jednacího řádu mohou být usneseny zemským zastupitelstvem se schválením ministerstva vnitra.

§ 73 bude míti nadpis: „2. Okresní výbory“ a bude zníti:

(1) Okresní zastupitelstvo volí ze sebe na volební období okresní výbor o 8 členech a 8 náhradních podle zákona zmíněného v § 65. Volby budte provedeny v první schůzi nově zvoleného okresního zastupitelstva.

(2) Okresní hejtman (náčelník) určí, zda a kteří úředníci okresního úřadu se mají účastniti jednání okresního výboru, případně který, je-li zpravodajem tohoto výboru, má právo hlasovací.

§ 74 bude zníti:

(1) Okresnímu výboru předsedá okresní hejtman (náčelník), jest však oprávněn předsednictví svěřiti svému zástupci v úřadu.

(2) Okresní výbor se schází na pozvání okresního hejtmána (náčelníka), kdykoli je třeba, nejméně však desetkrát do roka. Žádají-li o to písemně aspoň čtyři členové okresního výboru udávající předmět jednání, jest okresní hejtman (náčelník) povinen svolati okresní výbor nejdéle do pěti dnů.

(3) Ustanovení § 27, odst. 3, 4 a 5, platí obdobně s tou odchylkou, že usnesení zemského zastupitelstva o změně jednacího řádu schvaluje ministerstvo vnitra.

V § 75, který bude míti nadpis:

VI. Působnost okresního zastupitelstva

1. Působnost hospodářská

a který se shoduje s dosavadním §em 78, nahrazují se slova: „okresních výborů, okres-

ní výbor, okresní výbory, okresním výborům“ slovy: „okresních zastupitelstev, okresní zastupitelstvo, okresní zastupitelstva, okresním zastupitelstvům“ a k odstavci 2 se připojuje věta: „Ustanovení poslední věty § 30, odst. 2, platí obdobně.“

V odstavci 4 se nahrazují slova: „veřejných prací“ slovy: „příslušných odborných ministerstev“ a v odstavci 6 slova: „ministerstvem veřejných prací“ slovy: „příslušnými odbornými ministerstvy“. Mimo to se vkládají v odstavci 6 za slovo: „president“ slova: „po slyšení zemského výboru.“

§ 76, odst. 1, bude zníti:

(1) K úhradě nákladů do působnosti okresního zastupitelstva náležejících může se okresní zastupitelstvo usnésti na vybírání poplatků, příspěvků, dávek a naturálních plnění v okresu. Pokud přísluší okresům podíl na státních daních, stanoví zvláštní zákony. Zemské výbory poskytují jednotlivým okresům zvláštní příspěvky podle ustanovení § 10, odst. 2 až 5 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

Odstavec 2 se shoduje s odstavcem 2 dosavadního §u 79 s tou změnou, že slovo: „výbory“ se nahrazuje slovem „zastupitelstva“.

§ 77 bude zníti:

Ustanovení §§ 34 až 40 platí obdobně i pro okresní zastupitelstva s tou změnou, že povolení, potřebné podle § 39, uděluje zemský výbor a schválení podle téhož paragrafu zemský prezident se souhlasem zemského výboru, dále že ukládání okresních přírážek, poplatků, příspěvků, samostatných dávek a naturálních plnění jest vyhlásiti způsobem v okresu obvyklým (§ 101) a že odvolání podle § 40, odst. 1, jež sluší podati u okresního úřadu, jde k zemskému úřadu.

V §u 78, který se shoduje s dosavadním §em 81, se nahrazuje citace §§ 73 až 80 citací §§ 75 až 77.

§ 79 se shoduje s dosavadním §em 82, z něhož se vypouštějí slova „za dozoru okresního náčelníka“ a místo nich se připojují slova: „šetře při tom nařízení okresního, případně též zemského zastupitelstva nebo zemského výboru“.

§ 80 bude zníti:

(1) Okresní zastupitelstvo se usnáší:

1. o všech věcech, přesahujících rozsah běžné správy jmění,

2. o tom, má-li býti nemovitě jmění nebo nemovitá práva, okresu náležející, zcizena, trvalým břemenem ztížena nebo zavazena nebo propachtována z volné ruky vůbec, nebo dražbou na dobu delší dvanácti let,

3. o tom, má-li býti učiněna výpůjčka nebo převzato ručení za dluh cizí.

(2) Usnesení tato vyžadují k své platnosti schválení zemského výboru.

§ 81 bude zníti:

Ustanovení § 44 platí obdobně. Zpráva tam zmíněná buď zaslána aspoň patnáct dní před konáním schůze též zemskému výboru.

§ 82 bude zníti:

Správní rok okresního zastupitelstva se shoduje se správním rokem státním.

§ 83 bude zníti:

(1) Okresní výbor sestaví o všech příjmech a vydáních do působnosti okresního zastupitelstva náležejících na každý správní rok rozpočet.

(2) Rozpočet ten buď u okresního úřadu na patnáct dní veřejně k nahlédnutí vyložen a o tom učiněno obcím v okresu včas oznámení k vyhláše s podotknutím, že k rozpočtu mohou podati u okresního úřadu do lhůty patnácti dnů své připomínky osoby fyzické i právnické, jimž v okresu je přímá daň předsána.

(3) Okresní výbor předloží aspoň dva měsíce před novým správním obdobím rozpočet s došlými připomínkami a zprávou o nich okresnímu zastupitelstvu, jež se na rozpočtu usnáší, přihlížejíc k připomínkám včas podaným. Usnesený rozpočet buď vyhlášen způsobem v okresu obvyklým (§ 101). Z usnesení okresního zastupitelstva o rozpočtu lze se osobám uvedeným v odst. 2 odvolati do patnácti dnů ode dne vyhlášení dotčeného usnesení u okresního úřadu; o odvolání rozhoduje zemský výbor schvaluje rozpočet podle ustanovení odstavce 1 a 7 §u 3 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

§ 84 bude zníti:

Zároveň s rozpočtem jest okresní výbor povinen podati okresnímu zastupitelstvu podrobnou zprávu o stavu a správě věcí do působnosti okresního zastupitelstva náležejících.

§ 85 bude zníti:

(1) Okresní výbor je povinen sdělati účty do čtyř měsíců po skončení správního období.

(2) Účty ty buďte podobně jako rozpočet (§ 83) veřejně vyloženy, projednány a předloženy okresnímu zastupitelstvu ke schválení s podrobnou zprávou o činnosti okresních orgánů za minulé správní období.

(3) Účty okresním zastupitelstvem schválené buďte spolu se zprávou v předchozím odstavci zmíněnou předloženy k přezkoumání zemskému výboru, jenž může požadovati od okresního hejtmána (náčelníka) potřebná vysvětlení, případně, shledá-li závady, naříditi, čeho třeba k jich odstranění. Neshledá-li závad, účty schválí.

§ 86 bude zníti:

Ustanovení §§ 80 až 85 se vztahují i na fondy, ústavy a podniky v majetku nebo správě okresu.

§ 87 se shoduje s dosavadním §em 88 s těmito změnami:

V odstavci 1 se nahrazují slova „okresnímu výboru, okresní výbor, okresním výborem, okresního výboru“ slovy: „okresnímu zastupitelstvu, okresní zastupitelstvo, okresním zastupitelstvem a okresního zastupitelstva“; dále se vkládají za slova „Počet členů“ slova: „a náhradníků“, vypouští se slovo „nejvíce“ a slovo „smí“ se nahrazuje slovem „má“.

V odstavci 3 se nahrazuje slovo „výboru“ slovem „zastupitelstva“, slovo: „náčelníkoví“ slovem „hejtmanovi (náčelníkoví)“ a vsunují mezi slova „okresnímu výboru“ slova: „zastupitelstvu a“.

V odstavci 4 se nahrazují slova „výboru“ slovy „zastupitelstva“ a vkládají za slova „ode dne“ slova „vyhlášení příslušného“. Konečná věta tohoto odstavce se doplňuje slovy: „o případném odvolání proti usnesení o okresním rozpočtu rozhoduje však zemský výbor“.

§ 88 bude zníti:

Okresní výbor připravuje návrhy pro jednání okresního zastupitelstva.

§ 89, odst. 1, se mění a bude zníti:

(1) Okresní výbor provádí hospodářství okresní, řídě se přesně rozpočtem.

Týž paragraf se doplňuje vsunutím nového odstavce za odstavec 1, a to v tomto znění:

(2) Ukáže-li se při tom, že částka pro jistý účel rozpočtem povolená nedostačuje a nemůže-li býti takové vydání odloženo, může býti nedostávající se potřeba uhrazena z úspor částek povolených rozpočtem pro jiné účely, dále-li k tomu souhlas okresní hejtmán (náčelník) a do lhůty okresním výborem stanovené i finanční komise (§ 87, odst. 2).

V témž paragrafu se vypouštějí v dosavadním odstavci 2 slova „v rozpočtu neuhraněná“; dále se nahrazují slova „mohou býti okresním výborem“ slovy: „mohou býti okresním zastupitelstvem“, pak slovo „náčelník“ slovem: „hejtmán (náčelník)“ a citace § 88 citací § 87.

Poslední odstavec téhož paragrafu se mění a bude zníti:

(5) Jenom v případech naléhavých a nepředvídaných může okresní výbor za přítomnosti dvou třetin svých členů vydání ta sám učiniti, musí je však předložiti v nejbližší schůzi okresnímu zastupitelstvu spolu se zprávou finanční komise k dodatečnému usnesení a opatření úhrady.

V § 90, věta 1, se nahrazuje slovo „náčelník“ slovem „hejtmán (náčelník)“, vypouštějí se slova: „připravuje a“ a vkládají mezi slova: „okresního“ a „výboru“ slova: „zastupitelstva i“; dále se nahrazují slova „okresnímu výboru“ slovy „okresnímu zastupitelstvu“ a slovo „jeho“ slovem „tato“. V druhé větě se nahrazuje slovo „výbor“ slovem „zastupitelstvo“. V poslední větě se nahrazuje slovo „úředníků“ slovem: „úředníka“.

§ 91 se mění a bude zníti:

Ustanovení § 53 platí obdobně s tou změnou, že usnesení schvaluje zemský prezident a že při opatření podle odstavce 4, jest vyslechnouti okresní zastupitelstvo.

V § 92 se nahrazují slova: „Okresní výbor jest povinen“ slovy: „Okresní zastupitelstvo i výbor jsou povinny“. Slova „nebo nařízením župního úřadu“ se vypouštějí.

V § 93 se nahrazuje slovo „výbor“ slovem: „zastupitelstvo“.

§ 94 bude míti nadpis a zníti:

4. Působnost poradní a iniciativní.

(1) Okresní zastupitelstvo jest ve věcech veřejné okresní správy poradním sborem

okresního hejtmána (náčelníka) i zemského presidenta a zemského zastupitelstva a podává o nich k jejich žádosti posudky a návrhy.

(2) K tomu buď poskytnuta okresnímu zastupitelstvu přiměřená lhůta.

(3) Okresní zastupitelstvo jest oprávněno i samostatně činiti zemskému zastupitelstvu, zemskému presidentu, okresnímu hejtmánovi (náčelníkovi) i jiným úřadům návrhy a podněty, pokud se dotýkají zájmů okresu nebo jeho obyvatelstva.

V § 95 se mění citace § 81 na § 78 a citace § 83 na § 80, odst. 1, č. 2 a 3; mimo to se nahrazují slova „náčelník“ a „náčelníkem“ slovy „hejtmán (náčelník)“ a „hejtmánem (náčelníkem)“, dále slova „pečetí okresního úřadu“ slovy: „pečetí okresního zastupitelstva“ a na konci slovo: „výboru“ slovem „zastupitelstva“.

V § 96 se mění 1. odstavec a bude zníti:

Jestliže okresní zastupitelstvo se neusneslo včas na rozpočtu nebo pakli okresní zastupitelstvo nebo výbor neučinily opatření, aby úkoly, jež jim podle zákona přísluší, byly řádně plněny, náleží zemskému presidentu po slyšení zemského výboru, aby učinil na náklad okresu, čeho třeba k řádnému vedení správy.

Odstavec 2 se vypouští.

V § 97 se v odstavci 1 nahrazuje slovo „náčelník“ slovem „hejtmán (náčelník)“ a v odstavci 1 a 3 vkládají mezi slova „okresního“ a „výboru“ slova „zastupitelstva“. V odstavci 2 se za slovo „usnesení“ vkládají slova: „ve lhůtě nejvýše šesti měsíců ode dne jeho uveřejnění“.

Počátek odstavce 4 se mění a bude zníti:

Bylo-li zrušeno usnesení okresního zastupitelstva, může každý člen jeho, bylo-li zrušeno usnesení okresního výboru nebo komise, může kterýkoli člen okresního výboru...

§ 98 se mění a bude zníti:

(1) Ministerstvo vnitra může okresní zastupitelstvo rozpustiti, je však povinno vypsati nové volby nejdéle do dvou měsíců.

(2) Bylo-li okresní zastupitelstvo rozpuštěno, učiní zemský prezident vhodné opatření k vedení správy, zejména může v činnosti ponechat až do ustavení nového zastupitelstva

okresní výbor a okresní komise anebo místních ustanoviti orgány jiné.

§ 99, v jehož nadpise se nahrazuje číslice VIII číslicí VII, se mění a bude zníti:

(1) Dohlédací moc nad obcemi, kterou vykonávají v Čechách okresní zastupitelstva (výbory — okresní správní komise), na Slovensku okresní výbory, na Moravě a ve Slezsku zemské výbory (správní komise), přechází na okresní výbory; dohlédací moc nad městy se zvláštním statutem, kterou vykonávají zemské (správní) výbory (komise), a nad městy se zřízeným magistrátem, kterou vykonávají župní výbory, přechází na zemské výbory. Dohlédací moc, která přísluší podle zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n., vyšším dohlédacím úřadům, budou vykonávati zemské výbory. Výkonem dohlédací moci se nevyrozumívá rozhodování pořadem stolic. Pokud se jinak nestanoví, lze si z usnesení, která okresní výbor učiní vykonávaje dohlédací moc nad obcemi, stěžovati k zemskému výboru; stížnost jest podati do patnácti dnů ode dne doručení u okresního úřadu.

(2) V případech, ve kterých politické úřady jednaly v dohodě s orgány výše uvedenými nebo po slyšení jich anebo naopak, rozhodují, pokud se z tohoto zákona jinak nepodává, politické úřady po slyšení zemských neb okresních výborů.

(3) Až do další úpravy zvláštním zákonem budou vykonávati okresní výbory a zemský výbor v Podkarpatské Rusi dohlédací moc nad obcemi, která náleží podle ustanovení odstavce 1 okresním výborům a zemskému výboru na Slovensku.

V § 100, odstavci 1 se nahrazují slova: „z úřadu svého sesazení“ slovy „ze členství svého vyloučení“, dále slova „sesazení“ a „sesazený“ slovy: „vyloučení“ a „vyloučený“. Konečná věta se vypouští.

V odstavci 2 se nahrazují slova: „náčelníkem“ slovem: „hejtmanem (náčelníkem)“ a slovo „sesazený“ slovem „vyloučený“. Mimo to se vkládá v témž odstavci mezi slova „okresního“ a „výboru“ slovo: „zastupitelstva“.

Odstavec 3 se mění a bude zníti:

„Jestliže by se zemské zastupitelstvo, zemský výbor, okresní zastupitelstvo, okresní výbor nebo komise neustavily anebo staly se k usnášení nezpůsobilými, přísluší, jde-li o země, ministru vnitra, jde-li o okresy, zem-

skému presidentu, aby učinil potřebná opatření k vedení správy.“

§ 101 se mění a bude zníti:

(1) Zemský president vyslechna zemské zastupitelstvo a okresní hejtman (náčelník) vyslechna okresní zastupitelstvo určí, pokud to zákon nestanoví, jakým způsobem mají býti ve veřejnou známost uváděna usnesení zemského a okresního zastupitelstva, jež jest veřejně prohlašovati.

(2) Na místo dosavadních zemských zákoníků a župních úředních věstníků (listů) nastupují Zemské věstníky. Podrobnosti určí ministerstvo vnitra.

HLAVA DRUHÁ.

(1) Zákon o organisaci politické správy nabývá účinnosti dnem 1. července 1928. Již před tímto dnem lze provésti podle předpisů tohoto zákona opatření přechodná a opatření, jež zákon ku včasnému provedení předpokládá již v době předchozí.

(2) Pokud nebudou ustavena zemská a okresní zastupitelstva, jakož i zemské a okresní výbory, vykonává práva jim příslušející zemský president a, pokud jde o okresy, okresní hejtman (náčelník).

(3) Všeobecné právní předpisy, jakož i právní předpisy v jednotlivých zemích nebo župách zůstávají v platnosti, pokud tomuto zákonu nebo vládním nařízením na jeho základě vydaným neodporují.

(4) Ustanovení tohoto zákona se netýkají zemských peněžních ústavů, jejichž poměry upraví zvláštní zákon.

(5) Zákon provede ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

HLAVA TŘETÍ.

Vládě se ukládá, aby ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásila úplné znění zákona o organisaci politické správy zároveň s ním jako jeho přílohu.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Černý v. r.

Příloha

podle hlavy třetí zákona ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., obsahující úplné znění zákona o organisaci politické správy:

Zákon

ze dne 29. února 1920, č. 126 Sb. z. a n.,
ve znění zákona ze dne 14. července
1927, č. 125 Sb. z. a n.,
o organisaci politické správy.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVÁ.**ČÁST PRVÁ.****Článek 1.**

(1) Ministerstvo vnitra a politické úřady jemu podřízené vykonávají ve svém obvodu v mezích platných zákonů, nařízení a předpisů vnitřní správu, pokud není nebo nebude zvláštními ustanoveními svěřena úřadům jiným.

(2) Zvláště jsou příslušny prováděti zákony, jichž provádění podle všeobecných nebo zvláštních předpisů nenáleží jiným úřadům.

(3) Úřady politické jsou služebně podřízeny ministerstvu vnitra, jsou však povinny ve věcech, které spadají do působnosti jiných ministerstev, šetřiti i nařízení, předpisů a pokynů těchto ministerstev a je prováděti.

Článek 2.

(1) Ministerstvo vnitra a politické úřady jemu podřízené jsou povinny — pokud to není nebo nebude uloženo jiným úřadům neb orgánům — bděti nad veřejným — pořádkem, klidem, bezpečností a veřejnou mravností a odvracet v tomto směru všeliká nebezpečí i odstraňovati nastalé poruchy.

(2) Zvláštní předpisy vydané k ochraně veřejných zájmů označených v odstavci 1 zůstávají nedotčeny.

Článek 3.

(1) Za účely uvedenými v článku 2 mohou politické úřady ve svých úředních obvodech vydávati — vyjma případy nutné a neodkladné se schválením zemského úřadu — příkazy a zákazy v zájmu veřejném nutné — jak ve způsobu všeobecných nařízení, tak i pro jed-

notlivé případy — a mohou na nedbání takových příkazů a zákazů stanoviti tresty na penězích od 10 Kč do 5.000 Kč nebo na svobodě od dvanácti hodin do čtrnácti dnů.

(2) Tresty uvedené v odstavci 1 mohou politické úřady ukládati — bez újmy soudního stíhání — též na všeliké nepřístojné jednání nebo chování na místech veřejných nebo veřejně přístupných, kterým se ruší neb ohrožuje veřejný — pořádek, klid, bezpečnost, dobrý mrav nebo slušnost nebo se vzbuzuje veřejné pohoršení.

Článek 4.

(1) Orgánové veřejné správy, státní i samosprávní, volení i jmenovaní jsou v úředním styku povinni zachovávatí vážnost odpovídající jejich veřejnému postavení, chovati se vůči každému slušně a vycházeti v oboru své působnosti stranám podle možnosti vstříci. Navzájem je každý povinen v úředním styku s těmito orgány zachováti vůči nim slušnost a úctu odpovídající jejich veřejnému postavení.

(2) Okresní úřady jsou povolány chrániti vážnost orgánů zmíněných v odstavci 1 a mohou za tím účelem, nejde-li o trestní čin stíhaný soudy, potrestati trestem na penězích od 10 Kč do 2000 Kč nebo na svobodě od dvanácti hodin do pěti dnů každého, kdo užívá v písemných podáních k těmto orgánům způsobu psaní je urážejícího nebo kdo přes předcházející napomenutí se chová vědomě hrubě k veřejnému orgánu při výkonu jeho úřední činnosti nebo se vzpírá ho poslechnouti.

Článek 5.

(1) Politické úřady mohou vydávati v mezích svého úředního obvodu nařízení též v oboru místní policie svěřené podle zákona obcím, jde-li o nařízení vztahující se na území více obcí nebo nevydává-li obec, již se týče, sama včas nutného nařízení.

(2) Jde-li o území přesahující úřední obvod okresního úřadu, přísluší právo uvedené v předchozím odstavci zemskému úřadu.

(3) Není-li nebezpečí v prodlení, budiž zúčastněným obcím poskytnuta možnost, aby se v přiměřené lhůtě nejméně patnáctidenní vyslovily o chystaném nařízení nebo potřebné nařízení samy vydaly.

Článek 6.

(1) Politické úřady jsou příslušny vykonávati trestní pravomoc, pokud nenáleží soudům nebo jiným úřadům.

(2) Trestní pravomoc, kterou dosud vykonávaly školní úřady, přechází na politické úřady.

(3) Nedotčeny zůstávají předpisy, podle kterých politické úřady rozhodují ve věcech trestní pravomoci obecní.

Článek 7.

(1) Politickým úřadům přísluší nalézáti právo v oboru práva veřejného, pokud to není nebo nebude vzneseno na jiné úřady nebo soudy.

(2) Nedotčena zůstávají zákonná ustanovení, podle kterých politické úřady rozhodují o nárocích soukromoprávních.

Článek 8.

(1) Pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se odvolati z rozhodnutí (opatření a nálezů) okresního úřadu k zemskému úřadu a, rozhoduje-li tento úřad sám v prvé stolici, lze se odvolati z jeho rozhodnutí (opatření) k příslušnému ministerstvu.

(2) Z rozhodnutí zemského úřadu jako odvolacího není další odvolání přípustno; totéž platí o rozhodnutí okresního úřadu jako odvolacího ve věcech trestní pravomoci obecní.

(3) Při sporech, jejichž předmětem jest pouze peněžité plnění nepřesahující částky 200 Kč, jest odvolání nepřípustno.

(4) O opravných prostředcích proti rozhodnutím (opatřením, nálezům) vydaným přede dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti, pokud jsou přípustny podle předpisů dosud platných, budiž rozhodnuto i tehdy, když by podle tohoto zákona opravný prostředek již přípustný nebyl.

Článek 9.

Pokud není jinak stanoveno, provádí úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho okresního úřadu, příslušný zemský úřad, a úřední jednání, které přesahuje obvod jednoho zemského úřadu, příslušné ministerstvo; zemský úřad a ministerstvo mohou však pověřiti jeho provedením některý ze zúčastněných podřízených úřadů.

Článek 10.

(1) Vládním nařízením budou sjednoceny a upraveny předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů — čítajíc v to exekuční řízení — se zřetelem k účelnému zjednodušení a urychlení řízení; při tom může býti stanovena povinnost stran

a jiných osob, jakož i obcí a jiných veřejných korporací spolupůsobiti při řízení, pokud jeho účel toho vyžaduje.

(2) K zajištění účelu nebo podmínek řízení a jeho nákladů, může úřad stranám uložit, aby složily jistotu v hotových penězích, nebo může naříditi přiměřené zajištění jiného způsobu.

(3) Rovněž může úřad, pokud již platné předpisy zvláště tak neustanovují, k zabezpečení účelu řízení naříditi zabavení nebo jiné zajištění věcí, které podle platných předpisů mají býti prohlášeny za propadlé, mají se zničiti nebo učiniti nepotřebnými, dále předmětů, jichž je potřeba k vedení důkazů.

(4) K zajištění nerušeného chodu řízení může úřad těm, kdo řízení ruší, po bezvýsledném napomenutí uložit pořádkové pokuty do 2.000 Kč, v případě nedobytnosti vězení do pěti dnů a po případě naříditi, aby se vzdálili. Stejně může zakročit proti tomu, kdo svévolně zavdává příčinu k řízení nebo je protahuje nebo bez dostatečného důvodu nevyhoví příkazům v řízení vydaným.

(5) Křivou výpověď svědeckou nebo znaleckou nebo porušení povinné mlčivosti v řízení správním, nejde-li o trestní čin stíhaný soudně, může úřad trestati na penězích do 10.000 Kč nebo na svobodě do jednoho měsíce.

(6) Vláda je povinna nařízení vydaná podle odstavce 1 předložiti oběma sněmovnám Národního shromáždění do čtyř neděl po nejbližší jejich schůzi ke schválení. Odepře-li jedna sněmovna Národního shromáždění schválení, pozbývá nařízení platnosti dnem odepření.

(7) Trestní řízení správní se upraví zákonem.

Článek 11.

Tresty na penězích uložené politickými úřady, propadlé jistoty a jiné záruky i výtežky za věci prohlášené za propadlé v řízení před těmito úřady připadají státu.

Článek 12.

(1) Vykonatelná rozhodnutí, opatření a nálezy politických úřadů se provádějí politickou nebo soudní exekucí. Výkon politické exekuce přísluší okresním úřadům.

(2) Okresní úřady jsou povolány přispívat soudům i jiným úřadům a veřejným orgánům k jejich žádosti při nuceném výkonu jejich vykonatelných rozhodnutí, opatření, nálezů a usnesení.

Článek 13.

Předchozí ustanovení o politických úřadech platí též pro státní úřady policejní v mezích jejich působnosti.

ČÁST DRUHÁ.

I. Úřady zemské a okresní.

§ 1.

(1) Zemské správní obvody jsou: země Česká (Čechy), Moravskoslezská (Morava a Slezsko), Slovenská (Slovensko) a Podkarpatorská (samosprávné území Podkarpatské Rusi).

(2) Pro každou zemi se zřídí zemský úřad, a to:

pro zemi Českou se sídlem v Praze,
pro zemi Moravskoslezskou se sídlem v Brně,

pro zemi Slovenskou se sídlem v Bratislavě a

pro zemi Podkarpatorskou se sídlem v Užhorodu.

(3) Obvody a sídla okresních úřadů budou určena nařízením vlády.

(4) Obec, která bude určena sídlem okresního úřadu, jest povinna opatřiti vhodné místnosti pro tento úřad a nésti náklad s jeho umístěním spojený. K úhradě tohoto nákladu mohou přispěti stát aneb okres částkou nepřesahující jeho dvě třetiny.

§ 2.

(1) Obvody a sídla zemských úřadů mohou býti měněna jen zákonem.

(2) Slučovati a rozlučovati okresní úřady, měniti jejich obvody a sídla přísluší vládě nařízením; vláda jest povinna poskytnouti zúčastněným zemským a okresním zastupitelstvům možnost, aby se o změnách těch vyjádřila. Při tom buď šetřeno zásady, že každá obec může náležiti vždy jen do obvodu jednoho okresního úřadu a že hranice okresních úřadů nesmějí býti obvodem zemského úřadu přerušeny.

(3) Při změně obvodů okresních úřadů buď hleděno k tomu, aby mezi zúčastněnými okresními zastupitelstvy došlo dohodou k majetkovému vypořádání. Dohodu tu schvaluje a, nedojde-li k ní, stanoví majetkové vypořádání ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí po slyšení zemského výboru.

(4) Soukromoprávní nároky třetích osob nejsou vypořádáním tím dotčeny.

§ 3.

(1) Města se zvláštním statutem a se zřízeným magistrátem vykonávají ve svém obvodu podle svých zřízení též působnost okresního úřadu.

(2) Vláda může nařízením města se zvláštním statutem podrobiti všeobecně platným obecním zřízením a města se zřízeným magistrátem prohlásiti za velké obce.

§ 4.

(1) Okresní úřady vykonávají ve svém obvodu vnitřní správu (čl. 1) a práva, jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách okresním správám politickým, jejich přednostům, zastupitelským okresům, na Moravě a ve Slezsku okresním správám politickým, jejich přednostům, silničním okresům, na Slovensku okresním úřadům, okresním náčelníkům a okresním výborům, na Podkarpatské Rusi slúžnovským úřadům a jejich přednostům, jakož i působnost, která byla zvláštními předpisy přikázána okresním úřadům.

(2) Vláda může nařízením některé záležitosti, jež dosud příslušely slúžnovským úřadům na Podkarpatské Rusi, svěřiti úřadům jiným anebo některé záležitosti, jež příslušely dosud na Podkarpatské Rusi úřadům jiným, svěřiti úřadům okresním.

§ 5.

(1) Zemské úřady vykonávají ve svém obvodu vnitřní správu (čl. 1) a práva, jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zemským správám politickým, jejich presidentům, zemským (správním) výborům (komisím) — pokud nejde o práva v odstavci 2 uvedená —, na Slovensku župním úřadům, županům, župním zastupitelstvům a výborům, na Podkarpatské Rusi civilní správě, župnímu úřadu a jejich přednostům, jakož i působnost, která byla zvláštními předpisy přikázána župním úřadům nebo županům.

(2) Práva, jež podle platných předpisů příslušela v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zemskému sněmu oproti veřejnoprávním zájmovým korporacím a komisím, v nichž země měla zastoupení, a oproti ústavům a podnikům, jež nenáležejí k ústavům nebo podnikům zemským nebo zemí spravovaným, vykonává

příslušné zemské zastupitelstvo a obdobná práva, jež příslušela zemskému (správnímu) výboru (komisi), zemský výbor.

(3) V případech, ve kterých podle dosud platných předpisů rozhodoval na Slovensku před 1. lednem 1923 místožupan v prvé stolici a správní výbor župy v druhé stolici s konečnou platností, bude rozhodovati v druhé stolici příslušné ministerstvo. Působnost, která v těchto případech podle vládního nařízení ze dne 7. června 1923, č. 113 Sb. z. a n., příslušela dosud civilní správě Podkarpatské Rusi, přechází na příslušné ministerstvo.

(4) Vláda může nařízením některé záležitosti, jež dosud příslušely civilní správě, župnímu úřadu nebo županovi na Podkarpatské Rusi, svěřiti úřadům jiným anebo některé záležitosti, které příslušely dosud na Podkarpatské Rusi jiným úřadům, svěřiti úřadu zemskému.

§ 6.

(1) Ve správě okresní (§ 4) účastní se občanstvo okresními, ve správě zemské (§ 5) zemskými zastupitelstvy, výbory a senáty.

(2) Správní senáty budou zavedeny zvláštním zákonem.

(3) Vláda může po slyšení zemského zastupitelstva nařízením zřizovati a organisovati na Slovensku a v Podkarpatské Rusi obdobné poradní sbory, jaké jsou v ostatním území státním.

§ 7.

(1) Přednostou zemského úřadu je zemský president, přednostou okresního úřadu okresní hejtman (náčelník). Oba jsou úředníci státní. Služebně podřízen je zemský president ministru vnitra, okresní hejtman (náčelník) zemskému presidentu a ministru vnitra. Zemského presidenta jmenuje president republiky. Pověřiti úředníka vedením okresního úřadu a dočasným vedením zemského úřadu přísluší ministru vnitra. Vedlejší služební příjmy (služební byt, paušál a pod.) přednostů zemských a okresních úřadů upraví se zvláštními předpisy.

(2) Zemskému presidentu přísluší propůjčovati služební místa u okresních a zemských úřadů, jichž propůjčení není vyhrazeno vládě nebo presidentu republiky, a ustanovovati čekatele. Toto právo zahrnuje také právo ku přeložení na jiné úřední (služební) působíště nebo do výslužby.

(3) Zemskému a okresnímu úřadu se přidělí potřebný počet konceptních, odborných účetních, kancelářských i jiných zaměstnan-

ců. Odborní a účetní zaměstnanci mohou býti přiděleni pro obvod několika okresních úřadů určitému okresnímu úřadu. Tento obvod určí příslušný ministr v dohodě s ministrem vnitra.

(4) Přednostové úřadů jsou za řádnou správu svých úřadů a ústavů jim podřízených odpovědni, a to, pokud vláda nevydá nařízením jednacím řád pro zemské a okresní úřady, podle jednacím řádu pro župní a okresní úřady obsaženého ve vládním nařízení ze dne 21. září 1922, č. 290 Sb. z. a n., se změnami plynoucími z tohoto zákona.

(5) Nařízením stanoví vláda také bližší předpisy o výkonu poukazovacího práva, o úpravě účetní a pokladniční služby.

§ 8.

(1) K zjednodušení a sjednocení správy může vláda do osmi let od účinnosti tohoto zákona nařízením přenést některé záležitosti, jež spadají do působnosti:

1. okresních úřadů na úřady zemské nebo naopak,

2. okresních zastupitelstev nebo výborů na zemská zastupitelstva nebo výbory nebo naopak,

3. zemských úřadů na ministerstva nebo naopak.

(2) Nařízením přeneše vláda působnost ministra s plnou mocí pro správu Slovenska nebo jeho úřadu na zemský úřad v Bratislavě, pokud není zvláštním zákonem vyhrazena některému resortnímu ministerstvu.

(3) Jde-li o přesun působnosti podle odst. 1, č. 2, poskytne se před vydáním nařízení příslušnému zemskému zastupitelstvu možnost, aby se o věci vyjádřilo.

(4) Vláda jest povinna nařízení vydaná podle odst. 1, č. 3 předložiti oběma sněmovnám Národního shromáždění do čtyř neděl po nejbližší jejich schůzi ke schválení. Odepře-li jedna sněmovna Národního shromáždění schválení, pozbývá nařízení platnosti dnem odepření.

(5) K zjednodušení správy může příslušný ministr také některou záležitost spadající do obvodu některého okresního nebo zemského úřadu výjimečně svěřiti stejnorodému úřadu jinému.

II. Zrušení dosavadních korporací a úřadů.

§ 9.

(1) Dosavadní zastupitelské okresy v Čechách, silniční okresy na Moravě a ve Slezsku,

župy na Slovensku a v Podkarpatské Rusi a okresy na Slovensku se zrušují. Morava a Slezsko se slučují v zem Moravskoslezskou; tato přejímá veškeré jmění, fondy, majetková práva i závazky obou zemí. Jmění, fondy, majetková práva a závazky žup na Slovensku přecházejí na zemi Slovenskou a v Podkarpatské Rusi na zemi Podkarpatoruskou. Jmění, fondy, majetková práva a závazky dosavadních okresů vpředu uvedených přecházejí na okresy podle tohoto zákona zřízené. Práva třetích osob ke jmění a fondům zrušených korporací, jakož i zvláštní účely těchto fondů a jmění zůstávají nedotčeny.

(2) O majetkovém vypořádání podle předchozího odstavce platí obdobně ustanovení § 2, odst. 3.

(3) Rovněž se zrušují všechny úřady a orgány, jichž působnost přechází na úřady podle tohoto zákona zřízené (§§ 4 a 5).

(4) Které jiné úřady a orgány správy vnitřní a školské zřízené pro Slezsko budou zrušeny a na které úřady neb orgány jejich působnost bude přenesena, určí vláda nařízením.

(5) Stejně zásady platí, pokud jde o další vedení správy samostatných fondů, nadací atd., jež jsou ve správě zrušených korporací.

§ 10.

(1) Zaměstnanci zemí a zrušených korporací, kteří byli dne 1. července 1927 zaměstnání ve správě (provozu) zvláštních zařízení (ústavů, podniků, silnic a pod.), zůstávají nebo se stávají zaměstnanci té korporace, v jejímž vlastnictví nebo správě jest dotčené zařízení. Ostatní zaměstnanci zemí a zrušených korporací přecházejí do státní služby se všemi platovými a služebními právy a nároky, pokud tato práva a nároky nepřesahují míru stanovenou v § 212, odst. 1 až 3, platového zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n.

(2) Odpočívne a zaopatřovací platy zaměstnanců zemí, kteří přede dnem 1. července 1927 vstoupili do výslužby nebo zemřeli, a pozůstalých po těchto zaměstnancích hradí země. Odpočívne a zaopatřovací platy zaměstnanců zrušených korporací a pozůstalých po těchto zaměstnancích hradí korporace, na které přejde jmění, majetková práva a závazky zrušených korporací (§ 9).

(3) Podrobnější předpisy o převzetí a zařazení budou vydány vládním nařízením.

(4) Zaměstnanci, kteří přecházejí podle předchozích ustanovení do státní služby, jsou podrobeni všem předpisům pro státní zaměstnance platným. Sprošťují se však povinnosti skládati zkoušku, předepsanou k nabytí místa toho druhu ve službě státní, jestliže vstoupili do služeb zemí nebo zrušených korporací do 29. února 1920 a mají dobrou kvalifikaci.

III. Zemské zastupitelstvo.

§ 11.

V každém správním obvodu (§ 1) se zřizuje v sídle zemského úřadu zemské zastupitelstvo.

1. Zemské zastupitelstvo.

§ 12.

(1) Zemské zastupitelstvo čítá v zemi: České 120, Moravskoslezské 60, Slovenské 54, Podkarpatoruské 18 členů.

(2) Dvě třetiny členů jsou voleny podle § 13; ostatní členy jmenuje vláda z odborníků přihlížejíc k poměrům hospodářským, kulturním, národnostním a sociálním.

§ 13.

Kdo má právo do zemského zastupitelstva voliti a kdo může býti do něho volen nebo jmenován, jakož i jak se řízení volební provádí, stanoví zvláštní zákon.

§ 14.

Členové zemského zastupitelstva jsou voleni, případně jmenováni na šest let. Členství jmenovaných členů končí uplynutím volebního období nebo rozpuštěním zemského zastupitelstva.

§ 15.

(1) Členství v zemském zastupitelstvu, výboru i komisích zaniká:

- a) vzdáním,
- b) vyloučením podle § 100,
- c) rozpuštěním zemského zastupitelstva,
- d) tím, že vzejde nebo dodatečně najevo vyjde nějaká okolnost, pro kterou by člen ani původně nebyl mohl býti volen anebo jmenován,
- e) přestal-li volený člen býti příslušníkem strany, z jejíž kandidátní listiny byl zvolen.

(2) O ztrátě členství v případech uvedených v písm. d) rozhoduje volební soud, jde-li o členy volené, vláda, jde-li o jmenované.

§ 16.

Zemské zastupitelstvo schází se na pozvání zemského presidenta do sídla zemského úřadu aspoň jednou za čtvrt roku. Zemský president jest oprávněn zemské zastupitelstvo svolati také, kdykoliv jindy jest toho třeba, jest však povinen je svolati do patnácti dnů, žádá-li za to aspoň čtvrtina členů zemského zastupitelstva, udávajíc předmět jednání.

§ 17.

Předsedou zemského zastupitelstva jest zemský president; jest však oprávněn předsednictví ve schůzích zemského zastupitelstva svěřiti vicepresidentu zemského úřadu nebo některému členu zemského zastupitelstva.

§ 18.

(1) Předseda zemského zastupitelstva svolává zemské zastupitelstvo aspoň na osm dní napřed a určuje předměty jednání, které zároveň s pozváním buďtež sděleny členům i ministerstvu vnitra.

(2) O předmětech, jež nebyly dány na pořad jednání, může býti jednáno jen, souhlasí-li většina všech členů.

§ 19.

(1) Nesejde-li se tolik členů, aby mohlo zemské zastupitelstvo platná usnesení činiti, buď svoláno znovu do patnácti dnů s týmž pořadem jednání a může se usnášeti za přítomnosti alespoň jedné třetiny členů.

(2) Jde-li však o věci v § 23, odst. 2, uvedené, může se zemské zastupitelstvo v této druhé schůzi o nich usnášeti jen za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů; jinak buď svoláno do patnácti dnů zemské zastupitelstvo ku projednání těchto věcí po třetí a může se pak usnášeti za přítomnosti alespoň jedné třetiny členů.

§ 20.

(1) Úředníci zemského úřadu, zemským presidentem určení, mají právo a k žádosti zemského zastupitelstva i povinnost býti přítomnu jednání zemského zastupitelstva a za souhlasu předsedy zemského zastupitelstva účastniti se rokování. Zemský president určí, který ze zpravodajů zemského zastupitelstva, není-li jeho členem, má právo hlasovací.

(2) Pokud mohou se schůzi účastniti i úředníci jiní, na příklad úředníci samostatných od-

borných úřadů v zemi, bude ustanoveno jedním řádem.

§ 21.

(1) Předseda zemského zastupitelstva (§ 17) zahajuje schůze zemského zastupitelstva, stanoví pořad jednání, řídí je a ukončuje. Věci, jež nenáleží do působnosti zemského zastupitelstva, má z jednání vyloučiti, proti čemuž může jedna desetina všech členů zemského zastupitelstva do patnácti dnů podati u předsedy odpor k ministerstvu vnitra.

(2) Předseda pečuje o zachování klidu a pořádku při jednání a o jeho nerušený průběh. Ruší-li schůzi posluchači, ačkoli byli napomenuti, dá je ze zasedací síně odstraniti, po případě vůbec místo pro posluchače určené vyliditi. Ruší-li schůzi členové zemského zastupitelstva, buďte předsedou voláni k pořádku; stalo-li se tak dvakrát bez výsledku, může předseda vyloučiti je ze schůze, případně je dáti odstraniti a, pokládá-li to za nutné, přerušiti neb ukončiti schůzi. Tím není vyloučeno další stíhání osob pořádek nebo klid porušivších podle trestního zákona nebo zákonů jiných.

§ 22.

Schůze zemského zastupitelstva jsou veřejné. Předseda zastupitelstva zemského může však k žádosti aspoň pětiny členů anebo z vlastního podnětu, ale vždy za souhlasu zemského zastupitelstva, z důležitých důvodů jednání o určitých předmětech, vyjímajíc rozpočet a účty, prohlásiti za důvěrné. Souhlas nebo nesouhlas projevuje po odstranění posluchačů zemské zastupitelstvo pouhým hlasováním bez debaty.

§ 23.

(1) Ku platnosti usnesení zemského zastupitelstva jest třeba, není-li v tomto zákoně nic jiného ustanoveno, aby bylo přítomno více než polovina členů a aby se usnesení stalo nadpoloviční většinou přítomných. Hlasování jest zpravidla veřejné; za kterých podmínek může býti konáno hlasovacími lístky, určuje jednací řád. Všechny volby se konají hlasovacími lístky. Předseda nehlasuje; při rovnosti hlasů pokládá se návrh za zamítnutý. Předsedá-li člen zemského zastupitelstva (§ 17), má právo při volbách hlasovati. Je-li rovnost hlasů při volbách, rozhoduje los.

(2) Usnesení, které vyžaduje vyššího schválení, může býti učiněno jen, jsou-li aspoň dvě třetiny členů přítomny.

§ 24.

Jednání zemských zastupitelstev se řídí jednacím řádem, který vydá vláda nařízením, jež se vyhlásí současně s účinností tohoto zákona. Změny jednacího řádu mohou býti usneseny zemským zastupitelstvem se schválením vlády.

§ 25.

O jednáních zastupitelstva zemského vede zápis úředník zemského úřadu zemským presidentem k tomu určený. Zápis buď podepsán předsedou schůze, zapisovatelem a aspoň dvěma členy zemského zastupitelstva, jež na počátku schůze určí předseda. Zápis o každé schůzi buď oznámen ministerstvu vnitra a, pokud nejde o schůzi tajnou (§ 22), uveřejněn (§ 101).

2. Z e m s k ý v ý b o r.

§ 26.

(1) Zemské zastupitelstvo volí ze sebe na volební období zemský výbor, a to: v zemi České, Moravskoslezské a Slovenské po 12 členech a 12 náhradnících, v zemi Podkarpatské o 6 členech a 6 náhradnících.

(2) Volby buďtež provedeny způsobem, jež stanoví zákon v §u 13 zmíněný, a to v prvé schůzi nově zvoleného zemského zastupitelstva.

(3) Zemský president určí, zda a kteří úředníci zemského úřadu se mají účastniti jednání zemského výboru, případně který, je-li zpravodajem tohoto výboru, má právo hlasovací.

§ 27.

(1) Zemskému výboru předsedá zemský president, jest však oprávněn předsednictví svěřiti vicepresidentu zemského úřadu.

(2) Zemský výbor schází se na pozvání zemského presidenta do sídla zemského úřadu, kdykoliv jest třeba, nejméně však jednou za měsíc. Žádají-li o to písemně aspoň čtyři členové zemského výboru, udávajíce předmět jednání, jest zemský president povinen svolati zemský výbor nejdéle do pěti dnů.

(3) Schůze zemského výboru jsou neveřejné.

(4) O řízení schůzí a udržování pořádku i o hlasování platí obdobné předpisy §§ 21, 23 a 24.

(5) Zápis o schůzích zemského výboru vede úředník zemského úřadu zemským presidentem k tomu určený.

3. Z e m s k é k o m i s e.

§ 28.

Zemské zastupitelstvo může pro správu a dozor nad jednotlivými zemskými ústavami a podniky, jakož i pro obstarávání jednotlivých zemských věcí zřídit podle potřeby zemské komise ze členů zemského zastupitelstva nebo z občanů v zemi usedlých a do zemského zastupitelstva volitelných. Taková komise se zřídí pro ústavy a podniky, které byly v den, kdy tento zákon nabyl účinnosti, ve vlastnictví nebo správě země Slezské. Předsedou komisí těch jest zemský president, může však předsednictvím pověřiti některého úředníka zemského nebo okresního úřadu nebo některého člena výboru zemského nebo komise samé. Zemské komise obstarávají práce své pod dozorem zemského presidenta a zemského výboru. Bližší povinnosti těchto komisí budou ustanoveny zvláštními řády, jež vydá zemské zastupitelstvo.

P o d j a t o s t.

§ 29.

(1) Jednání a hlasování v zemském zastupitelstvu, ve výboru a komisích nesmí býti přítomen aniž se ho účastní člen tohoto sboru, jde-li o zvláštní osobní ať soukromý nebo veřejný zájem jeho samého, jeho manžela nebo manželky, neb osob s ním příbuzných a zeshvákných do druhého stupně.

(2) Totéž platí o zákonných zástupcích, o členech správní rady akciových společností, o jednatelích společností s ručením omezeným, o členech představenstev hospodářských a výdělkových společenstev, o advokátech, notářích, stavitelích, civilních technících a pod., jde-li o zvláštní osobní, soukromý nebo veřejný zájem osob a korporací, jež zastupují.

(3) Členové zemského zastupitelstva, výboru nebo komisí nesmějí za zastupování zemského zastupitelstva ve sporech žádati více než náhradu skutečných jím vzešlých výloh, nesmějí udíleti právní rady stranám ve sporech proti zemskému zastupitelstvu, nesmějí ani přímo ani nepřímo zúčastniti se dodávek a prací zemským zastupitelstvem nebo výborem, zemskými ústavami nebo podniky zadávaných a nesmějí pachtovati vybírání dávek zemských a podobných. Při dodávkách a pracích, které byly vypsány veřejnou soutěží, nejsou členové zemského zastupitelstva vyloučeni z účasti.

(4) Ve výjimečných případech může ministerstvo vnitra k návrhu zemského výboru povoliti úchyly od těchto ustanovení.

IV. Působnost zemského zastupitelstva.

1. Působnost hospodářská
a správní.

§ 30.

(1) Zemské zastupitelstvo jest povoláno pečovatí o správní a hospodářské záležitosti země a jejího obyvatelstva.

(2) Zejména je zemské zastupitelstvo povoláno pečovatí o humanitní, zdravotní, sociální, hospodářské, dopravní a kulturní zájmy země a jejího obyvatelstva, pokud jde o úkoly, které svým významem přesahují rozsah a potřeby jednotlivých obcí a okresů, dotýkají se zájmů větší části země a nemají důležitosti celostátní. K tomu konci může se zemské zastupitelstvo usnášeti zejména na tom, aby byly zřízeny nebo podporovány ústavy, podniky nebo zařízení, jež jsou způsobilé, aby podporovaly tělesné i mravní blaho a vzdělání obyvatelstva, zlepšovaly dopravní, bytové, zdravotní a sociální poměry v zemi nebo sloužily kulturním nebo hospodářským potřebám obyvatelstva země. Při politických rozhovorech podáváti návrhy o věcech politických a usnášeti se o nich je nepřípustno.

§ 31.

V oboru působnosti v § 30 stanovené může zemské zastupitelstvo podávati i z vlastního uznání úřadům a zákonodárným sborům návrhy a podněty a na zemského presidenta vznášeti v mezích jednacího řádu dotazy a stížnosti. Dotazy a stížnosti ve věcech správních, i když nepodléhají zemskému presidentu, náležejí však do oboru působnosti v § 30 stanovené, jest vznášeti na něho samého.

§ 32.

(1) K úhradě nákladů do působnosti zemského zastupitelstva náležejících může se zemské zastupitelstvo usnésti na vybírání poplatků, příspěvků, dávek a naturálních plnění v zemi. Pokud přísluší zemím podíl na státních daních, stanoví zvláštní zákony.

(2) Dávky však mohou býti usneseny jen potud, pokud jiné příjmy, na př. ze jmění zemského, z poplatků, příspěvků na úhradu potřeby nestačí.

(3) Naturální plnění buďtež vždy oceněna a jest povinnému na vůli necháno, aby plnění ta sám nebo vhodnými zástupci provedl anebo na místo nich vyceněnou částku zaplatil.

§ 33.

Jde-li o zařízení, jež výlučně nebo měrou zvláště vynikající nebo nepatrnou prospívají jednotlivým okresům, může se zemské zastupitelstvo za souhlasu dvou třetin všech svých členův usnésti, aby tyto okresy nesly náklad na zařízení ta výlučně nebo podílem větším nebo menším podle měřítka zároveň usneseného.

§ 34.

Hospodářské podniky v majetku nebo správě zemské buďtež tak spravovány, aby jejich příjmy uhrazovaly aspoň veškerá vydání, počítajíc v to přiměřené zúročení a umocnění vloženého kapitálu. Výjimka jest přípustna jen, pokud podnik slouží veřejnému zájmu, který nemůže býti jinak uspokojen.

§ 35.

(1) Poplatky mohou býti vybírány jednak za určité úřední výkony v působnosti zemského zastupitelstva zemskými orgány prováděné, jednak za používání zařízení (ústavů, podniků a pod.), jež zemské zastupitelstvo ve veřejném zájmu udržuje a jež byla na základě veřejného práva k používání ponechána.

(2) Poplatky buďtež napřed podle pevných sazeb a předpisův určeny; při tom jest dovoleno poplatky odstupňovati, zejména podle výkonnosti, neb i osvobození od nich poskytnouti.

§ 36.

(1) Příspěvků na opatření nebo k úhradě nákladů na zřízení a udržování zařízení, jichž veřejný zájem vyžaduje, může býti požadováno na těch obcích, vlastnicích pozemků a majitelích živností, jimž ze zařízení těch vzchází zvláštní hospodářské výhody. Usnesení o tom může se státi pouze nadpoloviční většinou všech členů zemského zastupitelstva se schválením zemského presidenta. Výše příspěvků buď výhodám přispívatelů pokud možno přizpůsobena.

(2) Příspěvky mohou býti zcela nebo z části nahrazeny naturálním plněním (§ 32, odst. 3) podle určitých zásad, zemským zastupitelstvem ustanovených.

§ 37.

Dávky zemské mohou býti vybírány buď jako přirážky k státním daním a dávkám v zemi předepsaným, buď jako samostatné dávky.

§ 38.

(1) Podrobnější předpisy ku provedení usnesení o vybírání poplatků, příspěvků a dávek i naturálních plnění, buďtež ustanoveny zvláštním řádem, o němž se usnáší zemské zastupitelstvo.

(2) Zemské zastupitelstvo může ustanovení tohoto řádu svěřiti zemskému výboru.

(3) Do řádu mohou býti pojata i trestní ustanovení, a to pokuty ve výměře od 10 Kč do 5.000 Kč a vězení od dvanácti hodin do čtrnácti dnů.

§ 39.

Přirážky zemské k přímým daním přes padesát procent, dále poplatky, příspěvky, samostatné dávky a naturální plnění lze ukládati podle ustanovení odstavce 1 a 3 §u 3 zákona ze dne 15. června 1927, č. 77 Sb. z. a n. o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy jen s povolením vlády. Prováděcí předpisy (řád § 38) vyžadují k své platnosti schválení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem financí, případně s jiným příslušným ministerstvem. Ukládání zemských přirážek, poplatků, příspěvků, samostatných dávek a naturálních plnění vyžaduje mimo to vyhlášení v Zemském věstníku.

§ 40.

(1) Odvolání proti vyměřenému příspěvku, poplatku nebo samostatné dávce nebo proti uloženému naturálnímu plnění sluší podati do patnácti dnů od doručení výměru u zemského úřadu k ministerstvu vnitra.

(2) Jinak platí ustanovení odstavce 3 a 4 §u 5 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

§ 41.

Země jest, pokud jde o úkoly v §§ 30 až 39 tohoto zákona zemskému zastupitelstvu příkázané, právnickou osobou a může jako země samostatně nabývatí práv i samostatně se zavazovati.

§ 42.

Jmenní zemi náležející nebo v její správu odevzdané spravuje zemský výbor, šetřě při tom nařízení zemského zastupitelstva; zemský výbor může ke správě té přibrati i členy okresních výborů.

§ 43.

(1) Zemské zastupitelstvo se usnáší zejména:

1. o všech věcech, jež přesahují rozsah běžné správy jmění,

2. o tom, mají-li býti nemovitě věci zemi náležející nebo nemovitá práva zcizena, trvalým břemenem ztížena nebo zavazena nebo propachtována z volné ruky vůbec, nebo veřejnou soutěží na dobu delší než dvanáct let,

3. o tom, má-li býti učiněna výpůjčka nebo převzato ručení za dluh cizí.

(2) Usnesení tato vyžadují k své platnosti schválení ministerstva vnitra.

(3) Jde-li o zcizení zemské nemovitosti, jejíž hodnota převyšuje 500.000 Kč, vyžaduje příslušné usnesení zemského zastupitelstva k své platnosti schválení vlády.

§ 44.

Jde-li o vydání na trvalé zařízení, buď zemským výborem zemskému zastupitelstvu předložena podrobná zpráva o účelu zařízení, o způsobu provedení, o potřebném nákladu a o způsobu úhrady. Zpráva ta buď zaslána všem členům zemského zastupitelstva aspoň patnáct dnů před konáním schůze.

§ 45.

(1) Zemský výbor sestaví o všech příjmech a vydáních do působnosti zemského zastupitelstva náležejících na každý správní rok rozpočet a předloží jej zemskému zastupitelstvu k usnesení, a to aspoň dva měsíce před novým správním rokem. Správní rok se shoduje se správním rokem státním. Rozpočet podléhá schválení vlády.

(2) Má-li býti vybírána zemská přirážka vyžadující povolení vlády (§ 39), zkoumá vláda schvalující rozpočet, zda tento vyhovuje všem ustanovením zákonným, jmenovitě i, jsou-li v něm zařazena veškerá plnění zemi po zákonu příslušející nebo platy peněžní zakládající se na právním titulu, dále zkoumá jednotlivé položky rozpočtu také po stránce účelnosti a po případě vrátí rozpočet zemskému zastupitelstvu, aby ve lhůtě k tomu stanovené provedlo v potřebě a úhradě vládou zamýšlené změny co do zařazení nebo co do výše.

§ 46.

(1) Zároveň s rozpočtem jest zemský výbor povinen podati zemskému zastupitelstvu podrobnou zprávu o stavu a správě věcí do působnosti zemského zastupitelstva náležejících.

(2) Rozpočet buď v Zemském věstníku vyhlášen.

§ 47.

Zemský výbor jest povinen sděliti účty do čtyř měsíců po skončení správního roku. Účty ty bud'ťež podobně projednány jako rozpočet.

§ 48.

Ustanovení §§ 43, 45 až 47 vztahují se i na fondy, ústavy a podniky v majetku nebo správě zemské.

§ 49.

Zemský výbor připravuje návrhy pro jednání zemského zastupitelstva.

§ 50.

Zemský výbor provádí zemské hospodářství, řídí se přesně rozpočtem.

§ 51.

(1) Ukáže-li se, že částka pro jistý účel rozpočtem povolená nedostačuje a nemůže-li takové vydání býti odloženo, může býti nedostávající se potřeba uhrazena z úspor částek povolených rozpočtem pro jiné účely, dá-li k tomu souhlas zemský president.

(2) Nová vydání mohou býti zemským zastupitelstvem usnesena jen tehdy, když se o nich vyslovil zemský president a když byla zároveň schválena potřebná úhrada.

(3) Totéž platí o zastavení nebo snížení rozpočteného příjmu.

(4) Jenom v případech naléhavých a nepředvídaných může zemský výbor za přítomnosti dvou třetin svých členů vydání ta sám učiniti, musí je však předložiti v nejbližší schůzi zemskému zastupitelstvu k dodatečnému usnesení a opatření úhrady.

§ 52.

(1) Zemský president provádí usnesení zemského zastupitelstva i výboru a podává zemskému zastupitelstvu zprávu o tom, jak byla jeho usnesení provedena.

(2) Zemské zastupitelstvo může se usnésti, že zprávy té a z kterých důvodů nebere na vědomí. Při tom úředník jinak k hlasování oprávněný (§ 20) nehlasuje. Usnesení to buď do patnácti dnů předloženo ministerstvu vnitra k rozhodnutí.

§ 53.

(1) Zemskému zastupitelstvu přísluší usnášeti se na tom, zda ke správě ústavův a pod-

niků, jež zemské zastupitelstvo dle § 30 zřídilo nebo spravuje, třeba ustanoviti zvláštní zaměstnance a jaká místa a s jakými požitky mají býti na náklad země systemisována. Služební a platové poměry těchto zaměstnanců upravuje zemské zastupitelstvo. Služební a platová práva z této úpravy vyplývající nesmějí přesahovati míry jednotlivých druhů služebních a platových práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních, jakož i rodinných poměrů. Služebně jsou tito zaměstnanci podřízeni zemskému presidentu.

(2) Usnesení podle odstavce 1 vyžadují ke své platnosti schválení vlády.

(3) Ustanoviti zaměstnance a propůjčiti mu systemisované služební místo přísluší zemskému výboru se schválením zemského presidenta.

(4) Žádají-li toho však důležité zájmy veřejné, je příslušný ministr v dohodě s ministrem vnitra oprávněn svěřiti zcela nebo z části obstarávání odborné správy zařízení, podniků nebo silnic zemí po slyšení zemského zastupitelstva orgánům státní správy.

§ 54.

Zemský president zastupuje zemi jako právnickou osobu (§ 41) na venek a podpisuje spolu s příslušným členem zemského výboru, pokud jde o vyřízení věcí spadajících do působnosti zemského zastupitelstva, všechny písemnosti jménem země. Listiny o právních jednáních, jimiž se země naproti třetím osobám zavazuje, jakož i plné moci musí býti podepsány zemským presidentem a dvěma členy zemského výboru a opatřeny pečeti zemského zastupitelstva. Listiny opírající se o usnesení podle § 43, odst. 1, č. 2 a 3, buďťež kromě toho podepsány ještě dvěma členy zemského zastupitelstva.

§ 55.

(1) Jestliže zemské zastupitelstvo neschválilo včas rozpočet nebo zemské zastupitelstvo nebo výbor neučinily opatření, aby úkoly, jež mu podle zákona příslušejí, byly řádně plněny, přísluší vládě, aby učinila na náklad země, čeho třeba k řádnému vedení správy.

(2) Jestliže zemské zastupitelstvo ve lhůtě mu stanovené neprovedlo v rozpočtu změn zamýšlených vládou (§ 45, odst. 2) nebo nebyly-li důvody, ze kterých tak neučinilo, vládou uznány, provede vláda změny ty při schválení rozpočtu a povolení přírážky.

2. Působnost normotvorná.

§ 56.

Zemské zastupitelstvo může pro svůj obvod:

a) vydávati podrobnější předpisy k zákonům Národním shromážděním republiky Československé usneseným, pokud vláda podle zákona k tomu zemské zastupitelstvo zmocní;

b) vydávati v mezích zákonův a nařízení statuty na úpravu záležitostí ústavů a zařízení, jež ve své působnosti zřídilo nebo spravuje;

c) stanoviti v mezích zákonův a nařízení podrobnější předpisy o správě jmění obcí, okresův a země, jejich podnikův a ústavů, a o provádění dozoru nad správou tou.

§ 57.

(1) Předpisy a statuty podle § 56 zemskými zastupitelstvy usnesené vyžadují k své platnosti potvrzení ministerstva vnitra v dohodě s příslušnými ministerstvy. Předpisy i statuty pokládají se za potvrzené, jestliže ministerstvo vnitra do tří měsíců po tom, co mu byly předloženy, o nich se neprohlásilo.

(2) Potvrzené předpisy a statuty, vyhlašují se v Zemském věstníku a nabývají působnosti, nebylo-li nic jiného v nich určeno, patnáctého dne po vyhlášení.

3. Působnost ve správním soudnictví.

§ 58.

Jak zemská zastupitelstva se zúčastňují při rozhodování veřejnoprávních sporů (zemské senáty), určuje zvláštní zákon.

4. Působnost poradní.

§ 59.

(1) Zemské zastupitelstvo jest poradním sborem zemského presidenta a ústředních úřadů o věcech veřejné zemské správy se týkajících a podává o nich k žádosti dotčených úřadův posudky a návrhy.

(2) K tomu buď zemskému zastupitelstvu dána přiměřená lhůta.

§ 60.

(1) Má-li zemský president za to, že některé usnesení zemského zastupitelstva, zemského výboru nebo komisi zemských příčí se zákonu nebo vybočuje z mezí působnosti zemského zastupitelstva, výboru nebo komisi zemských, jest oprávněn i povinen usnesení to zastaviti a věc do patnácti dnů předložiti ministerstvu vnitra k rozhodnutí, zda usnesení to má býti v platnosti ponecháno či zrušeno. Nerozhodne-li ministerstvo do čtyř neděl po tom, zůstává usnesení v platnosti.

(2) Ministerstvo vnitra může takové usnesení ve lhůtě nejvýše šesti měsíců ode dne jeho uveřejnění zrušiti i z moci úřední.

(3) O tom buď učiněno oznámení v nejbližší schůzi zemského zastupitelstva, výboru nebo komise.

(4) Bylo-li zrušeno usnesení zemského zastupitelstva, může každý člen jeho, bylo-li zrušeno usnesení výboru nebo komise, každý člen tohoto výboru nebo komise nastoupiti stížností k nejvyššímu správnímu soudu.

§ 61.

(1) Vláda může zemské zastupitelstvo rozpustiti. Ministerstvo vnitra je povinno vypsati nové volby nejdéle do dvou měsíců.

(2) Bylo-li zemské zastupitelstvo rozpuštěno, učiní ministerstvo vnitra vhodné opatření k vedení správy, zejména může v činnosti ponechat i až do ustavení nového zastupitelstva zemský výbor a zemské komise anebo místo nich ustanoviti orgány jiné.

§ 62.

Členové zemského zastupitelstva i výboru a komisi mají nárok na náhradu jízdného z místa svého bydliště do sídla zemského úřadu a nárok na náhradu skutečných výloh z prostředků zemských. Výlohy tyto mohou býti paušalovány usnesením zemského zastupitelstva, jež vyžaduje schválení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem financí.

V. Okresní zastupitelstvo.

§ 63.

Mimo města se zvláštním statutem a se zřízením magistrátem jest pro obvod každého okresního úřadu v jeho sídle zřízeno okresní zastupitelstvo.

1. Okresní zastupitelstvo.

§ 64.

(1) Okresní zastupitelstvo má:

v okresech do	40.000 obyvatelů	18 členů
„ „	70.000 „	24 „
„ „	100.000 „	30 „
„ přes 100.000	„	36 „

(2) Dvě třetiny členů jsou voleny podle § 65, ostatní členy jmenuje ministr vnitra z odborníků přihlížející k poměrům hospodářským, kulturním, národnostním a sociálním.

§ 65.

(1) Kdo má právo voliti a kdo může býti volen nebo jmenován do okresního zastupitelstva, jakož i jak se řízení volební provádí, upravuje zvláštní zákon.

(2) Členové okresního zastupitelstva jsou voleni případně jmenováni na šest roků. Členství jmenovaných členů končí uplynutím volebního období nebo rozpuštěním okresního zastupitelstva.

§ 66.

Členství v okresním zastupitelstvu zaniká obdobně ze stejných důvodů jako členství v zemském zastupitelstvu (§ 15). O ztrátě členství v případech § 15, písm. d), rozhoduje ministr vnitra. Na místo členů, kteří před koncem svého období volebního vystoupili, buďtež na zbytek tohoto období povolání náhradníci.

§ 67.

Předsedou okresního zastupitelstva jest okresní hejtman (náčelník), jest však oprávněn předsednictví ve schůzích okresního zastupitelstva svěřiti svému zástupci v úřadu nebo některému členu okresního zastupitelstva. Okresní hejtman (náčelník) svolává okresní zastupitelstvo aspoň čtyřikrát do roka; jest však oprávněn svolati je, kdykoliv jindy je toho potřeba, a je povinen je svolati do osmi dnů, žádá-li o to aspoň jedna třetina členů okresního zastupitelstva udávající zároveň předmět jednání.

§ 68.

Okresní hejtman (náčelník) svolává schůze aspoň na osm dní napřed; určuje předměty jednání, které buďtež zároveň s pozváním sděleny i členům okresního zastupitelstva i zemskému úřadu. O předmětech, jež nebyly

na pořadu jednání, může býti jednáno a usnesení učiněna jen, souhlasí-li nadpoloviční většina všech členů.

§ 69.

Schůze okresního zastupitelstva zahajuje, řídí, ukončuje a stanoví pořad jednání okresní hejtman (náčelník). Věci, jež nenáleží do působnosti okresního zastupitelstva, má předseda z jednání vyloučiti, proti čemuž může jedna šestina všech členů okresního zastupitelstva podati do patnácti dnů u předsedy odpor k zemskému úřadu. Ustanovení § 21, odst. 2, platí obdobně.

§ 70.

Úředníci okresního úřadu okresním hejtmanem (náčelníkem) a úředníci zemského úřadu zemským presidentem k tomu určení mají právo, úředníci okresního úřadu pak k žádosti okresního zastupitelstva i povinnost býti přítomni schůzím okresního zastupitelstva a mohou se za souhlasu předsedy účastniti jednání. Okresní hejtman (náčelník) určí, který ze zpravodajů okresního zastupitelstva, není-li jeho členem, má právo hlasovací.

§ 71.

(1) Ustanovení §§ 19, 22, 23, 25, 28, 29 a 62 platí obdobně i pro okresní zastupitelstvo. Povolení podle § 29, odst. 4 uděluje zemský president k návrhu okresního výboru. Výlohy podle § 62 jdou na účet okresu. Zápis o každé schůzi buď oznámen zemskému úřadu.

(2) Pro obvod bývalého zastupitelského okresu, v němž není sídlo okresního úřadu, může býti na dobu potřeby zřízena zemským úřadem okresní komise ke správě a dozoru nad okresními a okresem spravovanými ústavy, podniky a silnicemi, zřízenými v tomto obvodu do dne platnosti zákona. Okresní komise obstarává své práce pod dozorem okresního hejtmana (náčelníka) a okresního výboru; koncepční a kancelářské práce vykonávají zaměstnanci okresního úřadu, případně zaměstnanci ustanovení podle § 91. Bližší vymezení práv a povinností komise ustanoví řády vydané zemským zastupitelstvem podle § 28 se schválením ministerstva vnitra.

(3) Členy komise zvolí okresní zastupitelstvo ze členů majících trvalé bydliště v některé obci dotčeného obvodu. Předsedu jmenuje okresní hejtman (náčelník) ze členů komise na funkční období okresního zastupitelstva.

(4) Obvody a sídla okresních hospodářských záložen v Čechách nejsou tímto zákonem dotčeny. Právní poměry těchto záložen k okresům (§ 1, odst. 3) budou upraveny vládním nařízením.

§ 72.

Jednání okresních zastupitelstev se řídí jednacími řádem, který vydá vláda nařízením, jež se vyhlásí současně s účinností tohoto zákona. Změny jednacího řádu mohou být usneseny zemským zastupitelstvem se schválením ministerstva vnitra.

2. Okresní výbory.

§ 73.

(1) Okresní zastupitelstvo volí ze sebe na volební období okresní výbor o 8 členech a 8 náhradníků podle zákona zmíněného v § 65. Volby bud'te provedeny v prvé schůzi nově zvoleného okresního zastupitelstva.

(2) Okresní hejtman (náčelník) určí, zda a kteří úředníci okresního úřadu se mají účastniti jednání okresního výboru, případně který, je-li zpravodajem tohoto výboru, má právo hlasovací.

§ 74.

(1) Okresnímu výboru předsedá okresní hejtman (náčelník), jest však oprávněn předsednictví svěřiti svému zástupci v úřadu.

(2) Okresní výbor se schází na pozvání okresního hejtmana (náčelníka), kdykoli je třeba, nejméně však desetkrát do roka. Žádají-li o to písemně aspoň čtyři členové okresního výboru udávající předmět jednání, jest okresní hejtman (náčelník) povinen svolati okresní výbor nejdéle do pěti dnů.

(3) Ustanovení § 27, odst. 3, 4 a 5 platí obdobně s tou odchylkou, že usnesení zemského zastupitelstva o změně jednacího řádu schvaluje ministerstvo vnitra.

VI. Působnost okresního zastupitelstva.

1. Působnost hospodářská.

§ 75.

(1) Do působnosti okresních zastupitelstev náležejí všeliké záležitosti vnitřní, jež se dotýkají společného prospěchu okresu a jeho obyvatelů nebo jež přesahují zájem jednotlivých obcí nebo jejich silami nemohou být

obstarány, pokud záležitostí těch nepojalo zemské zastupitelstvo do své činnosti.

(2) V této své působnosti může okresní zastupitelstvo z důvodů veřejného zájmu zřizovati různá zařízení a ústavy pro uspokojení potřeb svého obyvatelstva, musí však šetřiti pokynů jemu zemským výborem nebo zastupitelstvem daných. Ustanovení poslední věty § 30, odst. 2, platí obdobně.

(3) K lepšímu obstarávání úkolů výše uvedených, může býti i několik okresních zastupitelstev usnesením zemského zastupitelstva se souhlasem zemského presidenta spojeno ku provedení společných zařízení nebo opatření.

(4) Se schválením ministerstva vnitra a příslušných odborných ministerstev mohou se okresní zastupitelstva třebas v různých zemích ležící sdružiti k společnému provádění podniků pro výrobu a rozvod elektrické energie.

(5) Zúčastněným okresním zastupitelstvům a v případě odstavce čtvrtého i zemským zastupitelstvům budiž poskytnuta možnost, aby se vyslovila.

(6) Podrobnější předpisy o sdružení tom a o provádění společných zařízení vydá zemský president, po slyšení zemského výboru, v případě odstavce čtvrtého ministerstvo vnitra v dohodě s příslušnými odbornými ministerstvy.

§ 76.

(1) K úhradě nákladů do působnosti okresního zastupitelstva náležejících může se okresní zastupitelstvo usnésti na vybírání poplatků, příspěvků, dávek a naturálních plnění v okresu. Pokud přísluší okresům podíl na státních daních, stanoví zvláštní zákony. Zemské výbory poskytují jednotlivým okresům zvláštní příspěvky podle ustanovení § 10, odst. 2 až 5 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

(2) Dávky však mohou býti usneseny jen potud, pokud jiné příjmy na úhradu potřeby nestačí. Ustanovení § 32, odst. 3, platí i pro okresní zastupitelstva.

§ 77.

Ustanovení §§ 34 až 40 platí obdobně i pro okresní zastupitelstva s tou změnou, že povolení potřebné podle § 39 uděluje zemský výbor a schválení podle téhož paragrafu zemský president se souhlasem zemského výboru, dále že ukládání okresních přírážek, poplat-

ků, příspěvků, samostatných dávek a naturálních plnění jest vyhlásiti způsobem v okrese obvyklým (§ 101) a že odvolání podle § 40, odst. 1, jež sluší podati u okresního úřadu, jde k zemskému úřadu.

§ 78.

Okres jest, pokud jde o úkoly v §§ 75 až 77 tohoto zákona okresu příkázané, právnickou osobou a může jako okres samostatně práv nabývat i samostatně se zavazovati.

§ 79.

Jmění okresu náležející nebo v jeho správu odevzdané spravuje okresní výbor, šetře při tom nařízení okresního, případně též zemského zastupitelstva nebo zemského výboru.

§ 80.

(1) Okresní zastupitelstvo se usnází:

1. o všech věcech přesahujících rozsah běžné správy jmění,

2. o tom, má-li býti nemovitě jmění nebo nemovitá práva okresu náležející zeizena, trvalým břemenem stížena nebo zavazena nebo propachtována z volné ruky vůbec, nebo dražbou na dobu delší dvanácti let,

3. o tom, má-li býti učiněna výpůjčka nebo převzato ručení za dluh cizí.

(2) Usnesení tato vyžadují k své platnosti schválení zemského výboru.

§ 81.

Ustanovení § 44 platí obdobně. Zpráva tam zmíněná buď zaslána aspoň patnáct dní před konáním schůze též zemskému výboru.

§ 82.

Správní rok okresního zastupitelstva se shoduje se správním rokem státním.

§ 83.

(1) Okresní výbor sestaví o všech přímých a vydáních do působnosti okresního zastupitelstva náležejících na každý správní rok rozpočet.

(2) Rozpočet ten buď u okresního úřadu na patnáct dní veřejně k nahlédnutí vyložen a o tom učiněno obcím v okrese včas oznámení k vyhláše s podotknutím, že k rozpočtu mohou podati u okresního úřadu do lhůty patnácti dnů své připomínky osoby fyzické i právnické, jimž v okrese je přímá daň předepsána.

(3) Okresní výbor předloží aspoň dva měsíce před novým správním obdobím rozpočet s došlými připomínkami a zprávou o nich okresnímu zastupitelstvu, jež se na rozpočtu usnází přihlížejíc k připomínkám včas podaným. Usnesený rozpočet buď vyhlášen způsobem v okrese obvyklým (§ 101). Z usnesení okresního zastupitelstva o rozpočtu lze se osobám uvedeným v odst. 2 odvolati do patnácti dnů ode dne vyhlášení dotčeného usnesení u okresního úřadu; o odvolání rozhoduje zemský výbor schvaluje rozpočet podle ustanovení odstavce 1 a 7 §u 3 zákona č. 77/1927 Sb. z. a n.

§ 84.

Zároveň s rozpočtem jest okresní výbor povinen podati okresnímu zastupitelstvu podrobnou zprávu o stavu a správě věcí do působnosti okresního zastupitelstva náležejících.

§ 85.

(1) Okresní výbor je povinen sděliti účty do čtyř měsíců po skončení správního období.

(2) Účty ty buďte podobně jako rozpočet (§ 83) veřejně vyloženy, projednány a předloženy okresnímu zastupitelstvu ke schválení s podrobnou zprávou o činnosti okresních orgánů za minulé správní období.

(3) Účty okresním zastupitelstvem schválené buďte spolu se zprávou v předchozím odstavci zmíněnou předloženy k přezkoumání zemskému výboru, jenž může požadovati od okresního hejtmána (náčelníka) potřebná vysvětlení, případně, shledá-li závady, naříditi, čeho třeba k jich odstranění. Neshledá-li závad, účty schválí.

§ 86.

Ustanovení §§ 80 až 85 se vztahují i na fondy, ústavy a podniky v majetku nebo správě okresu.

§ 87.

(1) Při každém okresním zastupitelstvu buď zřízena komise finanční. Počet členův a náhradníkův a její složení, jakož i jednací řád bude určen statutem, který vydá zemský výbor vyslechna okresní zastupitelstvo. Předsedu volí finanční komise ze sebe. Při sdělení statutu buď šetřeno zásady, že jedna polovina členů má býti volena okresním zastupitelstvem, kdežto ostatní členové jsou jmenováni zemským výborem se schválením zemského presidenta a že většina členů nesmí býti

členy okresního zastupitelstva a že jest pokud možno do komise přibrati odborníky.

(2) Předseda okresního výboru předloží rozpočty a účty finanční komisi nejpozději současně s jich veřejným vyložением, aby je prozkoumala a o nich se vyjádřila. Komise musí vyjádření podati ve lhůtě osmi dnů, ačli jí nebyla pro zvláštní okolnosti povolena okresním výborem lhůta jiná; jinak se k vyjádření nehledí.

(3) Finanční komise jest oprávněna v mezích statutu kontrolovati veškerého hospodářství okresní do působnosti okresního zastupitelstva náležející a podávati okresnímu zastupitelstvu a výboru i okresnímu hejtmanovi (náčelníkovi) zprávy a návrhy.

(4) Finanční komise má právo bráti v odpor usnesení okresního zastupitelstva povahy finanční. Odvolání buď podáno předsedou komise u okresního úřadu ve lhůtě patnáctidenní ode dne vyhlášení příslušného usnesení okresního zastupitelstva a má, bylo-li usneseno dvěma třetinami všech členů komise, účinek odkladný. O odvolání rozhoduje zemský úřad; o případném odvolání proti usnesení o okresním rozpočtu rozhoduje však zemský výbor.

§ 88.

Okresní výbor připravuje návrhy pro jednání okresního zastupitelstva.

§ 89.

(1) Okresní výbor provádí hospodářství okresní řídě se přesně rozpočtem.

(2) Ukáže-li se při tom, že částka pro jistý účel rozpočtem povolená nedostačuje a nemůže-li býti takové vydání odloženo, může býti nedostávající se potřeba uhrazena z úspor částek povolených rozpočtem pro jiné účely, dá-li k tomu souhlas okresní hejtman (náčelník) a do lhůty okresním výborem stanovené i finanční komise (§ 87, odst. 2).

(3) Nová vydání mohou býti okresním zastupitelstvem usnesena jen tehdy, když se o nich vyslovili okresní hejtman (náčelník) a ve lhůtě okresním výborem ustanovené (§ 87, odst. 2) i finanční komise a když byla zároveň schválena i potřebná úhrada.

(4) Totéž platí o zastavení nebo snížení rozpočtového příjmu.

(5) Jenom v případech naléhavých a nepředvídaných může okresní výbor za přítomnosti dvou třetin svých členů vydání ta sám učiniti, musí je však předložiti v nejbližší schůzi okresnímu zastupitelstvu spolu se zprá-

vou finanční komise k dodatečnému usnesení a opatření úhrady.

§ 90.

Okresní hejtman (náčelník) provádí usnesení okresního zastupitelstva i výboru a podává okresnímu zastupitelstvu zprávu o tom, jak byla provedena tato usnesení. Okresní zastupitelstvo může se usnésti, že zprávy té a z jakých důvodů neběře na vědomí. Usnesení to buď do patnácti dnů předloženo zemskému presidentu k rozhodnutí. Ustanovení § 52 o hlasování úředníka platí obdobně.

§ 91.

Ustanovení § 53 platí obdobně s tou změnou, že usnesení schvaluje zemský president a že při opatření podle odstavce 4, jest vylechnouti okresní zastupitelstvo.

2. Působnost pomocná.

§ 92.

Okresní zastupitelstvo i výbor jsou povinny zúčastňovati se při provádění usnesení zemského zastupitelstva způsobem, který určen jest těmito usneseními.

3. Působnost ve správním soudnictví.

§ 93.

Jak okresní zastupitelstvo spolupůsobí při rozhodování veřejnoprávních sporů (okresní senáty), určí zvláštní zákon.

4. Působnost poradní a iniciativní.

§ 94.

(1) Okresní zastupitelstvo jest ve věcech veřejné okresní správy poradním sborem okresního hejtmana (náčelníka) i zemského presidenta a zemského zastupitelstva a podává o nich k jejich žádosti posudky a návrhy.

(2) K tomu buď poskytnuta okresnímu zastupitelstvu přiměřená lhůta.

(3) Okresní zastupitelstvo jest oprávněno i samostatně činiti zemskému zastupitelstvu, zemskému presidentu, okresnímu hejtmanovi (náčelníkovi) i jiným úřadům návrhy a podněty, pokud se dotýkají zájmů okresu nebo jeho obyvatelstva.

§ 95.

Okresní hejtman (náčelník) zastupuje okres jako právnickou osobu (§ 78) na venek a podpisuje všechny písemnosti jménem okresu. Listiny o právních jednáních, jimiž se okres naproti třetím osobám zavazuje, jakož i plné moci musí býti podepsány okresním hejtmanem (náčelníkem) a jedním členem okresního výboru a opatřeny pečeti okresního zastupitelstva. Listiny opírající se o usnesení podle § 80, odst. 1, č. 2 a 3, buďtež kromě toho podepsány ještě jedním členem okresního zastupitelstva.

§ 96.

Jestliže okresní zastupitelstvo se neusneslo včas na rozpočtu nebo pakli okresní zastupitelstvo nebo výbor neučinily opatření, aby úkoly, jež jim podle zákona přísluší, byly řádně plněny, náleží zemskému presidentu po slyšení zemského výboru, aby učinil na náklad okresu, čeho třeba k řádnému vedení správy.

§ 97.

(1) Má-li okresní hejtman (náčelník) za to, že usnesení okresního zastupitelstva, výboru nebo okresních komisí přiči se zákonu nebo vybočuje z mezí působnosti okresního zastupitelstva, výboru nebo komise, jest oprávněn i povinen usnesení to zastaviti a věc do patnácti dnů předložiti zemskému presidentu k rozhodnutí, zda usnesení to má býti v platnosti ponecháno či zrušeno. Nerozhodne-li zemský president do čtyř neděl po tom, zůstává usnesení v platnosti.

(2) Rovněž i zemský president sám může takové usnesení ve lhůtě nejvýše šesti měsíců ode dne jeho uveřejnění z úřední povinnosti zrušiti.

(3) O zrušení usnesení buď učiněno v nejbližší schůzi okresního zastupitelstva, výboru nebo dotyčné komise sdělení.

(4) Bylo-li zrušeno usnesení okresního zastupitelstva, může každý člen jeho, bylo-li zrušeno usnesení okresního výboru nebo komise, může kterýkoli člen okresního výboru nebo komise nastoupiti stížností k ministerstvu vnitra, kterou jest podati u okresního úřadu do patnácti dnů ode dne učiněného sdělení.

§ 98.

(1) Ministerstvo vnitra může okresní zastupitelstvo rozpustiti, je však povinno vyslati nové volby nejdéle do dvou měsíců.

(2) Bylo-li okresní zastupitelstvo rozpuštěno, učiní zemský president vhodné opatření k vedení správy, zejména může v činnosti ponechati až do ustavení nového zastupitelstva okresní výbor a okresní komise anebo místo nich ustanoviti orgány jiné.

VII. Všeobecná ustanovení.

§ 99.

(1) Dohlédací moc nad obcemi, kterou vykonávají v Čechách okresní zastupitelstva (výbory — okresní správní komise), na Slovensku okresní výbory, na Moravě a ve Slezsku zemské výbory (správní komise), přechází na okresní výbory; dohlédací moc nad městy se zvláštním statutem, kterou vykonávají zemské (správní) výbory (komise), a nad městy se zřízeným magistrátem, kterou vykonávají župní výbory, přechází na zemské výbory. Dohlédací moc, která přísluší podle zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n., vyšším dohlédacím úřadům, budou vykonávati zemské výbory. Výkonem dohlédací moci se nevyrozumívá rozhodování pořadem stolic. Pokud se jinak nestanoví, lze si z usnesení, která okresní výbor učiní vykonávaje dohlédací moc nad obcemi, stěžovati k zemskému výboru; stížnost jest podati do patnácti dnů ode dne doručení u okresního úřadu.

(2) V případech, ve kterých politické úřady jednaly v dohodě s orgány výše uvedenými nebo po slyšení jich anebo naopak, rozhodují, pokud se z tohoto zákona jinak nepodává, politické úřady po slyšení zemských neb okresních výborů.

(3) Až do další úpravy zvláštním zákonem budou vykonávati okresní výbory a zemský výbor v Podkarpatské Rusi dohlédací moc nad obcemi, která náleží podle ustanovení odstavce 1 okresním výborům a zemskému výboru na Slovensku.

§ 100.

(1) Členové zemského zastupitelstva, výboru a komisí, kteří by bez dostatečné omluvy povinností úřadu svého neplnili, zejména schůzi se nezúčastnili, buďtež zemským presidentem na plnění povinností svých upozorněni a, jestliže přes to i nadále trvale bez dostatečné omluvy zanedbávají svých povinností, ze členství svého vyloučení. Nežli zemský president vysloví vyloučení buď zemskému výboru i takovému členu sboru poskytnuta možnost, aby se vyjádřil. Vyloučený člen může se proti opa-

tření tomu odvolati k ministerstvu vnitra. Odvolání buď podáno do patnácti dnů u zemského úřadu a nemá účinku odkládacího.

(2) Podle stejných zásad buď postupováno okresním hejtmanem (náčelníkem) proti členům okresního zastupitelstva, výboru nebo okresních komisí. Vyloučený člen může podati do patnácti dnů stížnost u okresního úřadu, o níž rozhoduje s konečnou platností zemský prezident, vyslechna zemský výbor.

(3) Jestliže by se zemské zastupitelstvo, zemský výbor, okresní zastupitelstvo, okresní výbor nebo komise neustavily anebo staly se k usnášení nezpůsobilými, přísluší, jde-li o země, ministru vnitra, jde-li o okresy, zemskému presidentu, aby učinil potřebná opatření k vedení správy.

§ 101.

(1) Zemský prezident vyslechna zemské zastupitelstvo a okresní hejtman (náčelník) vyslechna okresní zastupitelstvo určí, pokud to zákon nestanoví, jakým způsobem mají býti ve veřejnou známost uváděna usnesení zemského a okresního zastupitelstva, jež jest veřejně prohlašovati.

(2) Na místo dosavadních zemských zákonů a župních úředních věstníků (listů) nastupují Zemské věstníky. Podrobnosti určí ministerstvo vnitra.

HLAVA DRUHÁ.

(1) Zákon o organizaci politické správy nabývá účinnosti dnem 1. července 1928. Již před tímto dnem lze provésti podle předpisů tohoto zákona opatření přechodná a opatření, jež zákon ku včasnému provedení předpokládá již v době předechozí.

(2) Pokud nebudou ustavena zemská a okresní zastupitelstva, jakož i zemské a okresní výbory, vykonává práva jim příslušející zemský prezident a, pokud jde o okresy, okresní hejtman (náčelník).

(3) Všeobecné právní předpisy, jakož i právní předpisy v jednotlivých zemích nebo župách zůstávají v platnosti, pokud tomuto zákonu nebo vládním nařízením na jeho základě vydáním neodporují.

(4) Ustanovení tohoto zákona se netýkají zemských peněžních ústavů, jejichž poměry upraví zvláštní zákon.

(5) Zákon provede ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

126.

Zákon ze dne 14. července 1927 o volbách zemských a okresních zastupitelstev.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení.

Pokud tento zákon neustanovuje jinak, nastupuje tam, kde zákon č. 330/1920 Sb. z. a n. mluví o župní volební komisi, na její místo zemská volební komise, kde mluví o okresním výboru, okresní zastupitelstvo, a kde mluví se o úředním listě, zemský věstník.

HLAVA PRVÁ.

Zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 330 Sb. z. a n., o volbách župních zastupitelstev a okresních výborů se mění a doplňuje takto:

Nadpis se nahrazuje nadpisem tohoto zákona.

§ 1 se mění a bude zníti:

Právo voliti členy zemských zastupitelstev přísluší všem státním občanům Československé republiky bez rozdílu pohlaví, kteří v den vyložení voličských seznamů překročili 24. rok věku svého, mají bydliště v zemi aspoň jeden rok, počítajíc zpět ode dne vyložení voličských seznamů, a z toho aspoň poslední tři měsíce v obci, o jejíž seznamy jde, kteří nejsou tímto zákonem výslovně vyloučeni z práva voliti a nenáleží k těm, kdož nemohou voliti podle ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 56 Sb. z. a n. o volebním právu příslušníků branné moci a četnictva.

Doba ztrávená ve vojenské službě, při válečných úkonech nebo v zajetí nepřetrhuje bydlení.

V § 4 se vypouští odstavec 2.

§ 5 se mění a bude zníti:

Za členy zemských zastupitelstev mohou býti voleni státní občané Československé republiky bez rozdílu pohlaví, kteří v den volby dokonali 30 roků věku svého, bydlí v zemi aspoň dva roky ode dne rozepsání volby zpět počítajíc, nejsou podle §u 2 vyloučeni z práva voliti a nenáleží k těm, kdož nemohou býti členy (náhradníky) zemského zastupitelstva podle § 6 nebo nemohou býti voleni podle ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.

V § 7 se vypouští odstavec 3.

§ 14, odst. 3., se mění a bude zníti:

Vyhláška v zemském věstníku musí obsahovati den, ve který se volba koná, den, kdy